

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XIII — NUM. 219
ABRIL 1946

LETO XIII — ŠTEV. 219
APRIL 1946

Oh, vosotros cuantos pasáis por el camino, atended y considerad si hay dolor como el dolor mío (Jer. Lament. 1. 6).

Ay, qué error el de tanta gente que quieren vivir sin contratiempo. Rodeados de comodidad, cariño, honor, llenos de salud, prósperos en sus empresas . . . es la ilusión que se hacen . . .

Se olvidan de que vivimos en el valle de lágrimas, de que somos en esta vida tan sólo transeuntes, que con marcha rápida hemos de continuar hacia la eternidad; que quien se detiene en las cosas, que demasiado lo atraen en esta travesía, corre el riesgo, de no llegar. Con el entretenimiento pasajero de esta vida perderá la dicha eterna . . .

Para hacernos comprender mejor la prudencia con que hemos de gozar de las alegrías, consuelos, placeres y comodidades mundanas nos quiso dar Dios el misterio del Viernes Santo: la pasión de su Hijo, nuestro Señor Jesucristo y el dolor de su Madre, la Virgen Santísima de los Siete Dolores . . .

No hay palabras ni filosofía humana que pudieran infundir más consuelo y más valor a los que sufren, que el sublime ejemplo del Calvario.

Las vanas ilusiones del paraíso terreno en comodidades, honores, placeres y vanidades se derrumban en nada, incapaces de llenar el corazón, de secar las lágrimas y mitigar los dolores de los desgraciados hijos de Adán.

Pero en frente de la cruz de Jesús y del traspasado corazón de la Madre de los Dolores comprendemos el

Dan Samo:

VELIKA NOČ.

Rade uhajajo misli tja
Kjer cerkev svetega Urha stoji,
Tam se rajaje shajajo,
s spomini iza mladostnih dni.

Kako je bilo tisti krat:
Aleluja, aleluja je pesem donela,
in čez vso dolino pomlad,
je svoja žehteča krila razpela.

Kakor iz prsi orjaških iztrgan,
strel je zagrmel za vasjo,
da se je stresla duša
in v prsih, postalo je toplo sladko.

Aleluja, aleluja, od vseh strani
zvonovi so zabrneli.
Aleluja, aleluja, na trgu so
v procesiji pevci zapeli.

Vsa v lučih okna žarela so
ob zori tistega dne;
Kam si zasanjala duša se,
kam si v spominih zašlo srce?

valor del sufrimiento, de la humillación, de la injusticia y de la miseria. Comprendemos que son la escalera que conduce hacia la verdadera dicha la cual consiste en esta vida en la paz de la conciencia y en la otra en el premio de la felicidad eterna. Imitando a Jesús y María en las pruebas de la vida gozaremos con ellos en la eternidad.

"EL DESCENDIMIENTO"

Obra Francesa, Escuela de Avignon

"O vi vsi, ki greste mimo, postojite in pogledjte čigava bolečina je kakor bolečina moja!" nam kliče trpeči Odrešenik.

Lahko je lačnemu in strganemu obetati boljše čase, bolnika tolažiti z upanjem, da bo že bolje . . . Trpin prisluškuje, toda če gre njegova beda vse na huje, kaj mu veljajo lepe pesniške besede? . . .

Doživamo krute vesti o nečloveških nasilnostih iz domovine. Koliko naših dragih je bilo na grozovit ali podel način uničenih!

Kje najdemo modrost, ki naj razžene obupne misli in zapre usta bogokletnim besedam? Tisti, ki obetajo ljudem raj na zemlji obmolknejo . . . Še več! Saj so ravno oni krivi, da je hudobija zrastle čez vse meje. Ker so odvrnili človekove misli od nebes, so ga napravili zverino, ki krvoločno brodi po krvi drugih katere smatra kot oviro na svojem potu. Besede človeške modrosti so jalove in brez moči, da obrišejo eno samo solzo ranjene materinske in otroške ter bratske ljubezni!

Kadar Ti polje v srcu obup, kadar Te razdvaja dvom, tedaj ne reci: Ne vem ali naj bi klel, ali molil, ali jokal, ali začel pobijati še jaz . . . Pod križ stopi in ob strani žalostne Matere Božje in ob Križanem premisli nauk, da ne živiš na svetu za telesno srečo, temveč zato, da rešiš svojo dušo.

Jezus je bil izdan od svojega apostola, pa mu je z ljubeznjivo besedo še ponudil odpustanje.

Sprejel je zasramovanje On, ki je hip preje, s samim pogledom vrgel v prah biriče, ki so ga lovili!

Trpel je udarce bičanja On, ki je s svojo besedo očiščeval gobave in vrnil zdravje hromim!

S trnjem je bil kronan od ljudi On, ki je z lastno močjo zapovedoval valovom, viharjem in potresom!

(Nadaljevanje na naslednji strani v sredi).

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Klčiči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

CERKVEN VESTNIK

7. APR.: Maša na Paternalu za Pri sv. Rozi za † Jožef Ražem Pri sv. Rozi za † Franc Špacapan ob 12 uri.

Molitve in križev pot na Avellanedi.

14. APR.: Maša na Avellanedi za † Aleksander Kornhauser in sin. Pri sv. Rozi za † Emilija Štrajčič ob 12 uri.

19. APR.: Ob 16 ura molitve, križev pot in spovedovanje na Avellanedi.

20. APR.: Od 14 do 15 ure spovedovanje pri sv. Neži (Paternal), ob 15 uri blagoslov velikonočnih jedi.

21. APR.: VELKANOČ. Maša ob 9.30 na Avellanedi za † mater Marije Krajcar.

Na Paternalu za † Viktor Keber, obletna ob 10.30.

Pri sv. Rozi za † Nežo Leban ob 12 uri.

Molitve na Paternalu s slovesnimi litanijami.

28. APR.: Maša na Avellanedi za † Marko Nemanič (obl.).

Pri sv. Rozi za † stariše Kavčič.

POROČILI so se: Pri sv. ROZI CELESTINA ŽIVEC iz Oseka ter JOŽEF UŠAJ iz Šempasa — Lojze Birsca iz Rihemberka in Lucijana Basualdo. V VILLI DEVOTO se je poročil MIRKO LEBAN iz Grgarja. V SAAVEDRI MARCELA CIGOJ in Ricardo Ambrosio Vidal.

VELIKANOČ. Mimo križa hodijo zemljani, s križem zaznamujemo naše čelo vsak dan in vendar je toliko ljudi, kateri menijo da bodo brez križa dosegli večno srečo in se bodo zveličali brez dela za svojo dušo. Samo za telo jim je mar; kaj bodo ljudje rekli, to jih skrbi. Kaj pa bo z njihovo dušo, to jim je postranska stvar!

POD KRIŽEM pomisli dragi vernik, kaj je Tvojega življenja namen in kako zelo si Bogu nevhvaležen, ker brez brige tja v en dan živiš! Res je klical gospod Jezus: Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo! Toda nikar ne izivaj božje pravične jeze, zakaj tudi je spregovoril isti Jezus: Ne jokajte nad menoj, temveč nad seboj in nad svojimi otroci! Ali mar ni vse to strašno gorje, ki je prišlo čez svet nekako opozorilo na ta Gospodov opomin? . . .

Zato se spomnite Vaših duš. Pohitite spet k spovedi in pristopite spet k angleški mizi za Velikonoč!

Posebno ste povabljeni k molitvi križevega pota. Na Paternalu 14. aprila, na Avellanedi 7. aprila pop.

NA VELIKI PETEK prihitite na Avellanedo ob 16 uri k molitvi Kristusove smrti.

MAJNIK SE BLIŽA

Spominjamo, da bo na zadnje majniško nedeljo shod v Lurdu za začetkom ob 15 uri.

Na križ je bil razpet On, kot razbojnik, pa ni stegnil svoje vsemogočne roke proti sovražnikom, marveč je prosil: "Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!"

Nag je visel na križu v zasneheni sodrgi On, ki oblači ptice in lilije, ki je vsem dobrote delil.

Žejo je trpel na križu On, ki je s 3 hlebčki kruha nasitil 5000 lačnih!

Preboden je bil s sulico On, ki je klical: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas poživim!

Žalostni Materi je bil položen mrtev v naročje On, ki je jokajoči materi obudil mrtvega sina in žalostnim starišem vrnil mrtvo hčer!

Pod križ stopi maloverni, in tamkaj pomisli zakaj živiš na svetu. Pogledaj trpečega Zveličarja, ki je vsemogočni Bog, pa je dopustil, da so ga tako strašno ponižali, izdali, mučili, in zaničevali pa boš umel to, kar neverni ne razumejo:

Zemlja je solzna dolina. Kdor stopa za Kristusom in vdano nosi naloženi križ; kdor z molitvijo, delom in zaščevanjem samega sebe ohranja v srcu vero, upanje in ljubezen bo ob nauku in zgledu Gospodovem vedno našel tolažbo in pomoč.

Brez križa in Boga človeštvu ne preostane drugega kot tema sovrašstva, zavisti in obupa.

10 LETNICA NA AVELLANEDI

V juniju bo že 10 let, kar se zbiramo pri slovenski službi božji v Man. Estevez 630. Ta spomin bomo praznovali z večjo slovesnostjo in spominjamo že sedaj rojake na ta dogodek.

BRATOVŠČINA ROŽNEGA VENCA

Shod na PATERNALU 14. aprila. Seja vodstva po molitvi.

Na AVELLANEDI shod 7. aprila. Seja ob 15 uri.

POŠTA V DOMOVINO

PISMA gredo redno. Navadno pismo za 20 cent., avijonsko 60 cent.

PAKETE sprejema Rdeči križ. Se more poslati pakete do 2 kg, kar stane 10 S. Več kot en paket se ne sprejme istočasno za isto osebo. Časopisne pošte še ni.

TRI PISMA (Prejel g. Hladnik).

ŠENT VID PRI ŠTIČNI. Piše župnik Janez Hladnik 5/12 46. "Od doma toliko vem, da so Štefan, Angela in Nace odsotni. Kje so, ne vem; molim zanje vsak dan (Štefan je na prisilnem delu. Nace in Angela sta v begunstvu v Italiji) . . . Moj brat Jakob se je vrnil iz Bavarskega iz izgnanstva in je sedaj v Ljubljani, kjer ima službo potovalnega učitelja za sadjarstvo. (Preje bil v Kamniku).

Na Dolenjskem je še precej mirno . . . Jaz sem se močno postaral (ima že 84 let). Spomin me zapušča, želodec mi odpoveduje, vendar v pokoj mi ne kaže iti. Pokojnine ni, kongruje (duhovska plača) tudi ne dobivamo, prihrankov nimam, inventar se je pa precej zmanjšal. Duhovnikov primanjkuje zelo v naši škofiji. 60 župnij je brez duhovnika. Bogoslovcev je pa v vseh 6 letnikih samo 11. Mnogo jih je zbežalo, novih se pa ni priglasilo . . . Kam plovemo.

KRIŽEV POT na AVELLANEDI 7 in 19 aprila ob 16 uri.

NA PATERNALU 14. aprila ob 16.30 (Avalos 250).

(Zvedelo se je po drugi poti, da je bil isti v februarju postavljen pred "ljudsko sodišče", radi "agrarne tatvine" . . . čeprav mu je vsa fara priča, da je vse razdelil sproti potrebnim in nima na stara leta nič prihrankov).

PRAGLIA PRI PADOVI. Piše dr. Odar, ravnatelj slovenskega bogoslovja tamkaj 12. febr. 46. . . . Včeraj sem dobil Tvoje pismo. . . . Odšli smo iz Ljubljane 6. maja na vrat na nos. Mene so več dni preje Nemci lovili. Celo leto sem moral menjavati prenočišče, ker so me Nemci imeli za "anglofila". Zadnje dneve so me hoteli na vsak način vjeti. 4. in 5. maja so me cel dan iskali. Zadnji večer je prišla straža 15 krat in jo je vodil sam podpolkovnik, jaz pa sem tičal v luknji . . . En mesec nato so me partizani obsodili v Ljubljani na 10 let prisilnega dela, na zaplembo vsega imetja in trajno zgubo civilnih pravic, češ da sem bil izdajalec in da sem sodeloval z Nemci. Ubijam si glavo, a ne morem umeti v čem je bilo moje izdajstvo, ko ves čas okupacije nisem z nobenim Nemcem niti besede spregovoril . . . Sedaj sem tu v tem začasnem slovenskem semenišču. Z mano so kot profesorji tudi: dr. Ahčin, dr. Lenček, dr. Slavič, dr. Vodopivec, dr. Turk, dr. Čepon, dr. Pajk in dr. Truhlar. . . .

V domovini je hudo . . . Skrbi me kam bomo z duhovniki. Nekaj se jih bo lahko vrnilo brez posebnih poseldic, tako upamo, toda tisti, kateri so bili bolj izraziti v boju proti komunizmu nimajo upanja na vrnitev. Škof Rožman so v Celovcu v angleški internaciji, z njimi imamo stalne stike . . .

ALEKSANDRIJA - Egipt - 9. 1. 1946. Piše štajerski duhovnik Jože Luskar, ki je našim bralcem že poznan.

Šele danes mi je mogoče odgovoriti na Vaše cenjeno pismo, čeprav je že precej časa odkar mi ga je prinesel g. Ambrožič iz Cairu. Sem namreč zelo bolan in že devet mesecev sem priklenjen na vročo posteljo v Aleksandrijski bolnici. Najhuje mi je bilo v oktobru in novembru; po peti krvni transfuziji skoro ni bilo več upanja na rešitev. Zdaj pa je toliko bolje, da sem spet dobil voljo do življenja. Ne vprašajte, kaj mi je! To je vojna! Jaz pa se ne čudim, če sem bolan; bolj je čudno, da sploh živim! Moj križev pot gre že v šesto leto. Tako rad bi spet zastavil lopato v božjem vinogradu in delal! Saj sem komaj dovršil študije, ko me je zgrabila vojna vihra in me vrgla v svet kot tisoče drugih. Hudo, strašno me je zdelalo neizmerno trpljenje, ki smo ga prestali med grozotami vojne pošasti, tako da je ostal skoro samo še duh: dolge noči sem poslušal izpovedi pogaženih, strtih trpinov in dajal tolažbo takrat, ko bi bil tolažbe najbolj potreben sam. In ko je zadnjega vzela noč, sem zaril obraz v dlani in jokal na glas. In bi bil klonil, če bi ne vedel, da smo duhovniki zato, da drugim lajšamo gorje, ne pa da bi ga s svojimi tožbami večali. Zato tudi Vam ne bom pisal o tem; lažje je, če si mi kaj med seboj povemo.

Vsako trpljenje je hudo, vsak udarec boli; toda vsako mučenje se prestoji in ima svoj konec. Spominjam se, da sem nekoč čisto mirno stal ob zidu, pripravljen za streljanje; saj jih je toliko že padlo; saj je toliko novih svetih mučnikov, ki smo prej mislili, da so samo navadni (Nadaljuje na zadnji strani platnic)

Kdo mi bo ukazal

Doma je bil petek malovernim velika spodtika. Kar ni jim šlo v glavo, zakaj naj bi ne smeli v petek jesti klobase, ki je vendar v petek prav tako dobra kot v nedeljo . . . V Argentini petka ni. So pač drugačne razmere. Prehrana je tukaj drugačna, kot je bila v Sloveniji, kjer je bilo meso le bolj redka prikazen. Uživala se je največ rastlinska hrana in zato ni bila nikaka nepravilna in zmeda za gospodinjstvo, če je bilo v petek meso zabranjeno. Saj so naše gospodinjke znale napraviti sto okusnih jedi brez mesa in brez svinjske masti. Toda tudi v Sloveniji so se gospodarske razmere spremenile in zato je tudi Cerkev prilagodila postno postavo novemu položaju tako, da je bila v postne dneve dovoljena raba vsake masti za zabelo.

Tukaj je pa dežela, kjer menda gospodinjke ne znajo napraviti jedi brez mesa . . . Zunaj v kampu so kraji, kjer sploh nimajo zelenjave in je meso skoraj edino hranivo. Zato je pa tudi Cerkev postno postavo olajšala. V petek se mesna jedila smejo uživati, razen v 40 dnevnom postu. Edini post v tej deželi so sedaj 4 vigilije, petki in srede v postu, veliki čertek ter kvaterni petek v adventu. In še od teh samo pepelnica in postni petki post od mesa.

In vendar je še to nekaterim odveč. Ne umejo, da je post postavljen v njihovo korist in ne za nadlego. Tisočletna modrost Cerkve in nezmotno vodstvo Svetega Duha je vsakemu mislečemu zadosten dokaz, da je post zapovedan v veliko telesno in dušno korist vernikov.

POST NI TELESU ŠKODLJIV

Jasno dejstvo je, da je mnogo ljudi bolnih radi preobilne hrane, od pasta pa še nihče ni obolel, razen radi lakote. Posebna zdravniška komisija pred 40 leti je znanstveno preiskovala zadevo posta. Preštudirali so tudi življenske pogoje kartuzijancev, ki so menihi, ki sploh ne jedo mesa in imajo samo eno hrano na dan, silno strog dnevni red in mnogo resnega dela. Dognala je tista komisija, da so prav kartuzijani najbolj zdravi ljudje, ki doživijo povprečno 10 let višjo starost, kakor ljudje enakega telesnega nastoja v svetu v vsej obilnosti . . . Po soglasnem mnenju veščakov se pojé trikrat več, kot je zdravju resnično treba; prav zato se pa seveda tudi želodec prej izrabi in ves organizem preje opeša. Mora pač preveč delati! Za mnoge bolezni je najbolj izdatno prav po ceni zdravilo: strogi post . . . . Toda ljudje raje napravijo stotake na medicinah, kot da bi odrekli grlu, ki neurejeno poželi. Premnogo ljudi dela ravno narobe: Žive zato, da le jedó . . . Zdi se jim, da je glavna vrednost življenja v tem, da se posladkajo z dobrim prigrizkom in prilizkom . . . In vendar je prava modrost življenja zapisana v besedi: Jemo zato, da živimo! . . . Pač moramo uživati hrano, toda imeti moramo vedno zdravo mero in biti toliko gospodarji nad seboj, da držimo mero. Čeprav se še sline cede po slaščici, je treba modro premagati neurejeno željo, da ne bo na kvar telesu in duši. Revmatizmi, sladkorna bolezen (diabetis), jeterne, želodčne in črevesne bolezni, kri in živci ter možgani . . . skoro vse telo more postati žrtev požrešnosti. Močna volja, ki se ne vda želji grla je najcenejše zdravilo in najzanesljivejše lepilo.

POST KOT DELO POKORE

ima prav tako veliko vrednost za dušo kot za telo. Vsa človekova nagnenja so neurejena. To pač zato, ker je ravno v tem največja človekova naloga, da s krotanjem poželjivosti doseže zmago duha nad telesom. Vsa tragika človeštva ima svojo razlago prav v neredu poželjivosti. Ko bi trezna pamet vedno vladala v človeku, bi nihče ne arabil po sosedoem, bi nihče ne bil gladen več kot tega kar res potrebuje, bi nihče ne gorel v zavisti nasproti drugemu, pač pa bi z veseljem storil drugemu na prid kar bi mogel . . .

Človeška modrost je kakor ljudska neumnost. Ko bi s postom prav lahko premagali bolezen, raje iščejo dragih in morda celo kvarnih zdravil . . . Mesto da bi človeštvo sprejelo meder nauk Cerkve, ki je nauk božje modrosti, da je treba s zatajevanjem neurejenih nagnjenj sebi odreči, da je treba najprej ukrotiti lastno grlo, potem ne bo težko ustramovati tudi napuh lakomnosti, nečistost, nevoščljivost, jezo in lenobo . . . pa iščejo slepci za slepimi vodniki, kako bodo človeštvo

ozdravili z iznajdbami ter socialnimi zakoni . . . Seveda je tudi tisto potrebno, toda vse bo neuspešno, če se dajo ljudje voditi poželjivosti, lakomnosti in napuhu. Za dosego resnične notranje urejenosti je post ključ . . . Danes je na svetu manj resnične sreče in zadovoljnosti kot je ni bilo nikdar — kljub temu, da ima človeštvo na razpolago za svoje blagostanje vsega bolj kot nikdar preje. — Zakaj? Zato ker nikdar niso ljudje imeli tako malo volje in smisla za post kot danes.

Odvrnili so ljudje svoje misli od nebes, kamor smo namenjeni in zablodili v usodno zmoto, — posvetnega uživanja. Srečo iščejo v tem, da strežejo neurejenim željam na kvar svoji duši in svojemu telesu. Smisla za zatajevanje ni, zato pa si osvaja prvenstvo v človeku telesna nasladnost; zato se zanemari pamet in duša, zato človek postaja vsak dan bolj zverina . . . In se še kdo čudi, kako je mogoče, da se dogajajo okrutnosti, o katerih nam pišejo iz Evrope! . . . To je pač naravna posledica splošnega propada duhovnosti v človeku in poživljenja, v katerega pade človek, če skrbi le za telo dušo pa zanemari. Strašne stvari smo že zvedeli o človekovi krvočnosti in še hujše bodo prišle na dan. In drugače biti ne more, kajti človek, kateri je zatajil svoje božje otroštvo, je zapravlil tudi bratstvo. Tako postane človek slabši od krvočne zveri. Proti temu je eno samo uspešno sredstvo, katero je oznanil Jezus: "Delajte pokoro, zakaj kraljestvo božje se je približalo."

ČLOVEŠTVO, KATERO ZANIČUJE POST,

je brez rešitve obsojeno na popolno propast, katera nese v prepad ne le hudobne, temveč tudi dobre. Najprej so na vrsti ravno dobri, ki padejo kot žrtve hudobije; za njimi se pogreznejo v prepad hudobneži, toda z velikansko razliko: Dobri vedó, da je trpljenje odrešujoče in zato sprejmejo vdanost v voljo božjo ne le prostovoljne pokore in poste, temveč tudi bridke krivice, ki so jim seme večne sreče. Brezvrzni pohotneži pa besne proti svojim žrtvam, a pod težo pekoče vesti bodo končali v obupu in pogubljenju. Na belih kosteh svojih žrtev jih bo njihov polom še bolj pekel.

Neštetokrat v zgodovini je človeštvo s pokoro, postom in molitvijo odvrnilo grozečo nesrečo in doseglo odpuščanje in usmiljenje. Danes so zato ljudje gluhi. Nočejo skesanost priznati svoj greh in s postom in pokoro popraviti svojo krivdo. Zato ni bila dovolj niti prva in ne druga vojna. Morala bo priti še tretja in morda še četrta. Tako dolgo, da bodo narodi strti na razvalinah spoznali, da je samo njihova krivda vse tisto grozno razdenenje, ker so odpadli od Boga in božje postave, ker so nebesa zatajili z željo da bi ustvarili nebesa svoji telesni razbrzdani poželjivosti.

NIMAJO PRAVICE PREKLINJATI BOGA.

kako da more dopuščati take stvari, temveč se morajo udariti na lastne prsi in ponižno priznati: sami smo krivi in je zaslužena kazen vse gorje, katero je čez nas prišlo.

Če voz zapelje iz poti se bo zvrnil! Trdo je delo, spraviti ga nazaj na pravo pot. Človeštvo je tudi zavozilo. In samo pokora ga more spet spraviti k redu.

POST JE VIR ZASLUŽENJA.

Z mnogi grehi človek žali Boga. Kadar se da zavoditi svojim nerednim željam prestopi s tem božjo postavo, škoduje svojemu telesnemu in še bolj dušnemu življenju. S tem naredi pred Bogom dolg. Kako naj ga

poravna? S čim bo odplačal, kar je Bogu dolžan? Kako bo potolažil pravično božjo jezo?

Jezus nam je povedal, da je post, miloščina in molitev tisto, s čemer človek doseže spravo z Bogom. Če lažnjiva človeška modrost zasmehuje ta nauk, s tem ne spremeni stvari. Človeku nima dati nobenega nadomestila, pač pa ga oropa edinega načina po katerem naj išče spravo z Bogom, da ne bo nesrečen za večno.

Prav zato, ker je post in vsakršna pokora tako velikega pomena za človekovo zveličanje, je lažimodrost in peklenska laž vedno na delu, da človeka razoroži. Kdor zanemarija post in ga podcenjuje, bo kmalu zapustil pot božjih postav. Nima več nobene uspešne obrambe proti lastni poželjivosti, proti zapeljevanju svetá in proti peklenkim zvijačam. Razorožen je padel v roke sovražniku svoje duše.

David Doktorič:

V SRCU MI SOLNCE ŽARI!

V moji duši že vse te dni
čudovito sonce žari,
čprav ne vidim veselega obraza
v mrki množici, ki me obdá. —
Kakor če sredi snežnega mraza
veselo se cvetka smehljá,
kako te dni
v mojem srcu veselje žari.

Dali si že občutil radost
pesnika, ki je pesem končal?
Ali jetnika, ko v zlato prostost
presrečno pot je ubral?
Radost žene, ki se spolnila
ji vroča je želja,
da svetu je dete rodila,
morda bila bi podoba le tega veselja.

Kaj bi meni ta raj sladkosti
sredi morjá neskončnih bridkosti?
Okrog in okrog zijá le pekló,
a v mojem srcu — žari naj nebó?

Kako si dober, Gospod Bog!
Kako me ljubiš, čprav sem ubog!
Saj si Ti mi dal to sladkost,
da iz src preženem trpkost,
sirote v ljubeznijo vzradostim
in s svojim ubožtvom jih še bogatim!
Kdo je še, kakor jaz, siromak
in vendar tako neskončno bogat?

**ROJAKI! 7. APRILA NA PRIMOR.
SKI SHOD V: CANGALLO 2535.
OB 9.30 URI.**

JUGOSLAVIJA ZAHTEVA TRST

Nota ima tri dele: 1. Julijsko nižavje, 2. mesto Trst, 3. tržaško pristanišče.

Meja, ki jo zahteva Jugoslavija, je sedaj določena v vseh podrobnostih. Šla naj bi skozi Pontebo, Tarčento, Čedad (Cividale), Kormin (Cormons) in Tržič (Monfalcone) in naj bi vključila kopališča Gradež (Grado) in svetilnike v tržaškem zalivu.

Jugoslavija vztraja pri svoji zahtevi, naj se meja med njo in Italijo začrta na podlagi razdelitve italijanskega in jugoslovanskega prebivalstva na tem ozemlju, in da se je treba ozirati na gospodarske, predvsem pa komunikacijske potrebe jugoslovanskih naselij ob meji.

Ozadje Trsta je opisano v noti kot trden jugoslovanski narodni blok z nekaj malimi narodnostmi otočki mešanega prebivalstva, ki pa je omejeno največ na mesta. Poudarja se, da je na podlagi zadnjega avstrijskega ljudskega štetja med 710.000 prebivalci v teh krajih bilo samo 100.000 Italijanov.

Slovenski del Julijskega nižavja postane del slovenske republike, hrvaški del

Pod krinko prosvete in napredka postane človek vsak dan bolj žival in vsak dan manj človek, ker ima vso skrb samo za telo in nikake za dušo. Norčuje se iz posta, ker ga ne ve ceniti, dela tako kot hudoben otrok, ki na lastno mater pljuje . . .

!Zato ne bodi kakor trmast otrok, ki cepeta in kriči, kadar mu pameta mati ne ugodi . . . Cerkev je modra mati, ki ve kako velik blagoslov je za človeka post, zato ga nam naroča in ga nam tudi zapoveduje. V človekovo večno in časno srečo je, če ga zvesto spolni in njegova lastna poguba bo, če ga zanemari.

Post in pokora bosta rešila Tvojo dušo. Post in pokora ter neutrudna molitev vernih bo tudi rešitev sveta pred novimi vojnimi strahotami. Ne bodi torej brezbrizen! Tvoja krivda bo če bo Bog še zavihtel bič čez grešni svet in ga udaril z novo vojno.

CIRIL DESPOTU MIHAELU

Vsi "velikani",
izvirni do nepristnih podobnih,
od "človekov in pol"
vseh bivših pa do sodobnih,
od babilonskih
do Perzije slavnih vladarjev,
od faraonov do Rima poganskih cesarjev,
vsi so bili in so
pigmejski slabiči v tej slabosti:
ničéurni vsi so bili in so do norosti!

Krivično teptanih solz in boli,
ponižanih množic trepet in strah,
pa tilniki sklonjenih v prah,
ki vsakega "vodja" časté ko bogá,
nad užitke so njim užitki oholi, —
kadilo lizunov nad vse jih laská.

Ti, despot, in jaz in vsi
enako rojeni smo nagí!
Ti, despot, in jaz in vsi
bi se zadušili bili v blati,
da nas ni LJUBESZEN rešila,
da nas ni LJUBEZEN zredila!

Vsi in, despot, tudi ti
še vse revnejši bomo ob smrti,
ko bomo trepetajoči vsi, prav vsi,
pod grehov bremenom strti, —
božje sodbe čakali.

Takrat mar svojo zakril boš sramoto
z zločini svojih prodanih vohunov?

Takrat mar svojo pokrili boš goloto
z besedami sladkimi svojih lizunov?

pa naj postane del hrvaške republike.

Trst, federalna edinica zase, naj bi imel svojo vlado, kar vključuje tudi lastni parlament in najvišje sodišče.

TRST NAJ SE SAM VLADA

Trst naj bi bil popolnoma samostojen in naj bi skrbel sam zase v domačih zadevah, kakor policija, pravosodje, vzgoja in razni oddelki financ in gospodarstva.

Za zunanje zadeve, obrambo, prometne zveze in denar pa naj bi skrbel jugoslovanska federalna valda. V tej naj bi Trst imel svoj glas in bil zastopan v obeh skupščinah parlamenta v Beogradu.

Jugoslovanska vlada je pripravljena sprejeti mednarodno obveznost, da jamči Trstu tako stališče.

Brez Trsta se Jugoslavija ne bi mogla prav gospodarsko razvijati.

Glede tržaškega pristanišča predlaga nota, da bi lahko postalo mednarodno, toda bilo naj bi pod jugoslovansko najvišjo oblastjo.

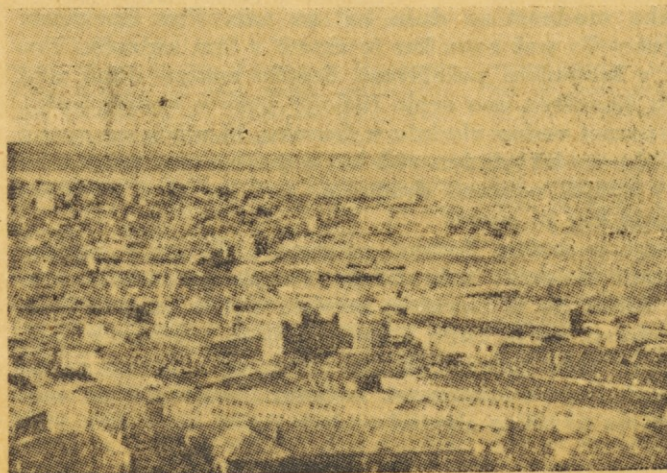
Tukaj Jugoslavija spet izjavlja, da je pripravljena sprejeti nase mednarodno obveznost, da jamči vsem narodom prosto uporabo pristanišča, brez ozira na to, odkod prihaja blago, ki gre skozi pristanišče, in kam je namenjeno. Posebna uprava naj bi urejevala vsa vprašanja glede prostega tržaškega pristanišča, njegovih možnosti in skladišč. Dežele ki bi prišle v poštev, bi sklenile posebno pogodbo glede upravljanja pristanišča.

Carina bi se ne pobirala od nobenega blaga, davki pa bi bili samo tako veliki, da bi krili izdatke za upravo in vzdrževanje pristanišča, njegovega izboljšanja in stroške za javne naprave.

Končno ponuja Jugoslavija prosti prehod brez carine ali drugih davkov za blago vseh dežel, ki gre skozi Jugoslavijo na poti iz tržaškega pristanišča ali pa na poti v to pristanišče.

TRST — TRIESTE, el famoso puerto del Adriático, figuraba antes de la guerra de 1914 como el principal puerto de Austria-Hungria. Tenia 250.000 habitantes, mitad de raza eslovena, mitad de raza italiana. Pero todo el litoral vecino y la región tierra adentro era v es netamente eslovena, étnica, económica y geográfica.

Trst es entonces esloveno y yugoslavo.

¡CONVERTIOS!

"El Espíritu dice claramente que en los tiempos venideros han de apostatar algunos de la fe, dando oído a espíritus falaces y a doctrina de demonios, que con hipocresía hablarán mentiras y que tendrán atontada la conciencia (I. Tim 4) . . . En otro lugar encarga San Pablo a Timoteo: Te conjuro pues, delante de Dios . . . que ha de juzgar a los vivos y muertos . . . predica la palabra . . . reprende, ruega, exhorta con toda paciencia y doctrina. Porque vendrá tiempo en que no aceptarán la sana doctrina, sino que, teniendo una comezón extremada de oír doctrinas que lisonjeen sus pasiones, se buscarán maestros para satisfacer sus desordenados deseos . . . Cerrarán sus oídos a la verdad y los aplicarán a las fábulas (II Tim 4).

Ciertamente vemos realizadas estas palabras en nuestros tiempos. Gran parte de la humanidad prescinde de la enseñanza evangélica por completo. Si es que de los mandamientos de Dios hacen todavía caso, no es más que en cuanto contribuyen a proteger los derechos, la comodidad o salud de ellos, despreciando su valor sobrenatural. Otros hay, que teóricamente se consideran católicos, pero prácticamente proceden igual que los incrédulos, pues "pierden la misa, porque quedaron cansados por el baile", "comen la carne el día prohibido, porque les gusta", apoyan la corrupción de la moral aplaudiendo libros, cintas, teatro que sostienen divorcio, adulterio, amor libre, enseñanza laica, confundiendo la libertad con el libertinaje.

Además de la concupiscencia de la carne contribuye actualmente a la corrupción moral de la sociedad el adelanto de la civilización que facilitó enormemente la comodidad multiplicando los medios y ansias de gozar.

Muchos hay, para quienes la vida no tiene otro fin que el goce, la diversión y la comodidad, un carnaval interminable.

En el tiempo de cuaresma hemos de tomar en serio la palabra de Dios: Convertios a mí con todo vuestro corazón, con ayunos y con lágrimas y con llantos (Joel 2, 12) . . .

Nos invita Jesús: "Venid a mí todos los que andáis agobiados . . . y Yo os aliviaré. Tomad mi yugo y hallaréis reposo para vuestras almas, porque mi yugo es suave y mi carga ligera (Mat 11, 28 s). Con eso quiere decir: Tomad sobre vosotros el yugo de mis mandamientos y la carga de la cruz que os mandaré Yo, pues otra manera de hallar la paz no hay; y, a pesar de las apariencias contrarias, mi yugo es suave y mi carga es ligera.

El hombre siente en todo su ser la necesidad de ser feliz. Jesús fué tan bueno que quiso darnos el ejemplo e indicar el camino: los mandamientos que hemos de cumplir durante la vida; la tierra es el campo de trabajo es el valle de lágrimas. Cumpliendo aquí la voluntad de Dios, imitando el ejemplo de Jesucristo y de los santos alcanzaremos la aspirada felicidad en la eternidad. Este es el único camino de la dicha. Es el caminito angosto, escarpado, erizado de espinas . . . El otro al contrario es ancho, cómodo y descende, pero lleva a la condenación.

CUANTOS ERRORES COMETIO

ya la humanidad, buscando otro camino de dicha, pero inútilmente. Lo atestiguan las ruinas antiguas de Babel, Heliopolis, Corinto, Roma pagana . . . que no son más que un signo visible de la ruina espiritual de millones de almas víctimas de su sensualidad, vanidad y egoísmo. ¡Qué trágicos monumentos para millones de almas condenadas son esas ruinas, acusadoras de los vicios y crímenes contrarios a todos los derechos divinos y humanos! Pero con todo insuficientes para dar un escarmiento eficaz.

Los escombros de la guerra no terminada todavía, y las amenazas que se ciernen sobre el mundo son presagio de una destrucción total ya que el mundo desoye todavía la invitación de Dios: Convertios . . .

Y no puede ser de otro modo, pues el mundo es ciego y se deja guiar por los ciegos . . . Como siempre sólo en el fracaso de sus falsos ideales y sobre las tumbas de los eternamente condenados comprenden que el alma es más que el cuerpo, que el espíritu debe primar sobre la materia, que el hombre debe inclinarse delante de Dios.

Nos cuentan las Escrituras de la gran ciudad de Ninive, llena de pecados, a la cual Dios mandó al profeta Jonas, para predicar la penitencia. El pueblo se ha conmovido y entre ayunos y penitencias imploraba perdón. Y Dios se apiadó de la gente. 40 días de penitencia pública y la conversión sincera salvaron la ciudad de las ruinas . . .

Pero leemos también que Sodoma, ciudad pecadora, sorda a las amonestaciones del mensajero divino, no quiso hacer penitencia ni renunciar a la sensualidad degradante, por eso se hundió en un mar ardiente . . .

La historia nos proporciona centenares de ejemplos del castigo divino a los sordos, y de misericordia y perdón a los dóciles llamados a la penitencia. Para todos los tiempos suena: "Ay de tí Corozain, ay de tí Betsaida! Que si en Tiro y en Sidón se hubieran hecho los milagros que se han obrado en vosotras, tiempo ha que habrían hecho penitencia cubiertas de cenizas y cilicio. Por tanto digo que Tiro y Sidón serán menos rigurosamente tratados en el día del Juicio, que vosotras" (Mat 11, 20 s). No hacer caso de la palabra de Jesús es lanzarse a la ruina.

¿POR QUÉ EL AYUNO?

El ideal cristiano es dominio completo de todas las inclinaciones naturales. Por el pecado original entró el desorden en la naturaleza humana. Los apetitos, cuya misión providencial es, conservar la vida y la salud del individuo y la multiplicación de la humanidad, van llevados por el estímulo de goce. Esa fuerza motriz es ciega, pues la armonía inicial fué arruinada con el primer pecado. Al negar los primeros padres la obediencia a su Creador, se rebeló por castigo en ellos la carne contra el espíritu. A esa fuerza ciega del goce impuso Dios el medidor, para evitar la catástrofe. El medidor son los mandamientos.

Al impulso de la conservación de la raza impuso por medidor el sexto mandamiento y el sacramento del matrimonio. Pasar estos dos límites es arruinar las familias y la vida social. Al apetito, a las ganas de comer, impuso primero la sobriedad, pero, como los límites de ella son muy anchos, agregó también la obligación de renunciar a ciertas comidas y de limitar también la cantidad y la frecuencia de la alimentación como lo impone la Iglesia.

No tienen razón los que se irritan contra estas medidas. La Iglesia no las impone para mandar sino para beneficiar a sus fieles. He aquí algunas ventajas que da el ayuno:

SUJETA LAS PASIONES

Al fuego, si arde demasiado, se le echa un chorro de agua. El mismo efecto tiene para las pasiones la mortificación del paladar, pues los impulsos carnales, los apetitos, dependen de la sangre que recibe su fuerza de la alimentación. Reducir ésta es quitar la fogosidad a las pasiones.

Pero este efecto físico es menos importante que el efecto moral al renunciar a algunos gustos de la gula. El cuerpo vive en un estado de lucha contra el alma. Nuestra vida es un combate entre la materia y el espíritu. La materia, el cuerpo, trata de imponer sus apetitos carnales, para anular el dominio del espíritu.

En la medida que prevalece la sensualidad, decae la espiritualidad; cuanto más se imponen los apetitos carnales, tanto más baja el hombre hacia la bestialidad y se aleja de la dignidad de hombre.

Para sujetar la fogosidad del cuerpo hay que poner freno a los cinco sentidos: vista, oído, tacto, olfato y gusto que son como unos mucamos rebeldes. Entre esos sirvientes el gusto es aquel de cuya mortificación depende el dominio de todos los demás. El corazón humano es como la vid que brota empujada por la savia. Si se dejan crecer todos los brotes, dará muchas hojas pero — ninguna fruta. Para producir uvas, hay que podar los brotes y así regular el crecimiento y la producción. Lo que es la poda para la vid, es la mortificación de la gula para el hombre. Quien logra dominar sus apetitos y rompe la esclavitud de su paladar, dominará fácilmente cualquiera otra inclinación desordenada.

El objeto del ayuno y abstinencia no es aniquilar al cuerpo sino sujetarlo. La mortificación no es fin sino medio. Se trata de poner orden en las pasiones y no destruir al cuerpo, pues el cuerpo es instrumento mediante el cual el alma ha de merecer la vida eterna. Hemos de concederle cuanto corresponde, para servir a su destino y hacerle violencia en cuanto es necesario para tenerlo sujeto.

Esas mortificaciones que arruinan la salud o que se hacen por ostentación son un error. Dios no nos dió el cuerpo para tratarlo como a un enemigo; Jesucristo mismo aceptó un cuerpo en el cual quiso sufrir para redimirnos. Del cuerpo se vale el Espíritu Santo para administrarnos las gracias de los Sacramentos, y además está destinado también resucitar glorificado.

El cuerpo no es enemigo pero si caballo que lleva a su jinete, que es el alma, tan sólo con seguridad, si tiene los frenos bien ajustados . . . .

ILUMINA EL ENTENDIMIENTO

Conocido es el proceder del sabio griego Pitágoras. Este famoso educador tenía a sus alumnos muy a régimen. Frecuentemente hacía poner la mesa con riquísimos manjares. Sentados en derredor de ella practicaban el dominio de sí mismos: luego se alejaban sin probar bocado, para alimentarse con — porotos . . . Este fué el método para educar los hombres más capaces, y bien de acuerdo con la sabiduría cristiana expresada por el gran místico medioeval Suso en la frase: "Quien logra a sus sentidos supeditar, con eso a la verdad hace reinar". Los sentidos son puertas por las cuales se pone el espíritu en contacto con el mundo. Si el hombre deja abiertas estas puertas para que entre el enemigo, quedará esclavizado el espíritu a la materia. Si al contrario guarda bien las entradas, domina con su espíritu a lo que lo rodea.

Los sentidos no controlados son la causa del mal y los enemigos de toda virtud. Por éso acusa la Escritura el exceso en la comida y bebida como causa de la apostasía de los israelitas y San Pablo afirma "en vino hay lujuria" (Ef 5, 18).

Si bien es cierto que depende el funcionamiento del espíritu de las disposiciones del cuerpo y que la mente sana vive en el cuerpo sano, no se mide el vigor del espíritu por el peso y robustez del cuerpo, pues muchos genios grandes vivían en cuerpos bien insignificantes y bien feos (Napoleón, Sócrates). El espíritu necesita muy poca energía material y está científicamente demostrado que cuanto más se reducen las necesidades del cuerpo, dominado por un espíritu fuerte, animado con ideales sublimes, tanto

En San Martín de Los Andes (lago Lacar). P. Gregorio (Cisterc.) y P. Pernisek (Sales.) y P. Juan entre connacionales el 16 de Octubre de 1945.

Na obisku pri Gusteljnu Dečman.

más crece la capacidad mental. Galeno, famoso médico griego hacía cada décimo día un ayuno absoluto, sin tomar nada. El célebre Hipócrates se levantaba de la mesa siempre antes de saciar el apetito y alcanzó los 140 años. Moisés ayunó 40 días en el monte Siná y regresó con el rostro resplandeciente . . . Los grandes santos, misioneros incansables, escritores de grandes y profundísimos libros, ejemplos de caridad cristiana en el servicio de los pobres, enfermos o ignorantes, pasaron días enteros sin acordarse de la comida y su cuerpo les prestaba admirables servicios en cumplir su gran apostolado.

BRINDA VIRTUDES Y PREMIOS

Ellos comprobaron en su propio cuerpo que es tanto más útil instrumento del alma, cuanto menos pretencioso es. Y tan era así, que no necesitaban del sueño (Santa Rosa de Lima), o eran capaces de bilocación (San Vicente, cuyo cuerpo quedó lejos mientras el predicaba en París y casos más recientes en la vida de Don Bosco) y otros que se levantaron del suelo (Santa Teresa) en los momentos de profunda oración . . . Debido a ese triunfo del espíritu sobre el cuerpo han obrado algunos santos muchas cosas, consideradas milagros, pero que en realidad han sido consecuencia de su gran dominio sobre su cuerpo y sobre el ambiente.

Es cierto que la mortificación de la gula no es esencia de la vida cristiana, pero también es cierto que no puede nombrarse católico, quien no atiende al aviso: "haced penitencia, pues el Reino de Dios se acerca" . . . Eso es tanto, como decir: la penitencia es el pasaporte, para ser admitido entre los discípulos de Jesucristo y para entrar al Cielo.

La oración y el ayuno son dos características de los verdaderos discípulos de Jesús, pero ambas sin ostentación^o ambas a imitación de Jesús ayunando en el desierto, sufriendo sed en la cruz, rezando en la montaña y en el huerto Getsemaní.

"La oración con ayuno es mejor que amontonar tesoros de riquezas" (Tob 12, 8). La castidad, la mansedumbre, la generosidad, obediencia, docilidad . . . así todas las virtudes dependen de la práctica de la verdadera mortificación de l paladar. La mortificación hace subir las virtudes. Pero si se omite la mortificación inevitablemente decaen las virtudes y con ellas también el premio.

Además de la importancia que tiene el ayuno para la vida ejemplar, tiene su valor independiente como base de mérito. Cuantas veces ofende el hombre a Dios al entregarse a placeres prohibidos. Es pecado y es una deuda. ¿Cómo ha de liquidarse? . . . Jesús nos lo indicó: Si no hacéis penitencia, pereceréis todos . . . Y el modo más sencillo de la penitencia

es el ayuno y la abstinencia. Ese mismo cuerpo que ofendió a Dios con goces pecaminosos puede imponerse privaciones de cosas que le gustan y así nos asegura Dios en su misericordia: *S* haceis penitencia, vuestros pecados, aunque rojos como escarlata y grandes como montaña, serán anulados . . . San Jerónimo fué en su juventud un vividor que luego amargamente lloraba sus errores juveniles. Entre grandes ayunos y disciplinas de su cuerpo obró la gracia de Dios en él y fué uno de los santos más grandes de la Iglesia por su virtud y doctrina.

NO ME GUSTA EL AYUNO

dice la gente entregada a la comodidad. Se consideran católicos porque "cumplen con la semana santa" y les parece que ya basta.

Pero cometen un gran error. El valor del ayuno y de la abstinencia no está sólo en la mortificación que ocasiona, sino también en el cumplimiento del mandamiento. Tan es así, que el mérito principal procede precisamente de esa humilde voluntad de someterse a la ley de la Iglesia. Por lo tanto vale mucho más un acto de penitencia cumplido con el espíritu de obediencia que otro materialmente igual pero sin esa circunstancia de humilde sumisión.

Otros protestan: A mi nadie ha de mandarme qué debo comer . . . ¡No entienden el espíritu del ayuno! No se trata de mandar . . . Se trata de la disposición de la Iglesia que es la amorosa madre de los fieles que, preocupada por el bien de los creyentes, les brinda la oportunidad para ganar mérito sobrenatural y perdón de sus pecados. Y para que no dejen descuidada una oportunidad tan provechosa, hasta les manda, . . . pero como aquella buena madrecita, que despierta a su hijo y le molesta para que se apure en el trabajo, únicamente preocupada por el bien del hijo y nada del suyo . . .

Protestan contra el ayuno y abstinencia, y no le hacen caso. Viven entregados a las diversiones y gustos mundanos. ¡Pobres! No se dan cuenta que han caído en una trampa infernal. No quieren el camino que trazó Jesucristo como el único que conduce a la dicha; no quieren escuchar a los que les hablan en el nombre del único maestro auténtico, de Jesús, sino que prefieren elegirse maestros entre los mentirosos impostores cuyos halagos y condescendencias con las pasiones les agradan . . .

Ancho y cómodo es el camino que quieren andar siguiendo el paso de los incrédulos, de los materialistas y de los ateos . . . A pesar de las enseñanzas tan convincentes de la historia y tan suplicantes de Jesús crucificado prefieren precipitarse en su condenación arrastrando en la desgracia a sus familias. Gritan "libertad" y son esclavos de sus pasiones en lugar de romper la esclavitud de su carne, del mundo impostor y de la astucia demoníaca.

Los juiciosos empero comprenden el gran valor de la mortificación de su gula. Para expiar sus excesos anteriores, imitan a Jesús, cumplen la ley del ayuno

con alegría, para restablecer así el dominio de sus pasiones y romper la esclavitud de su carne; para gozar la libertad de los hijos de Dios, la paz de su corazón y la seguridad de su salvación.

LA ABSTINENCIA

La ley de abstinencia manda abstenerse de carne y del caldo de carne.

No están prohibidos los huevos, lactinios, ni cualquier otro condimento, aun de grasa de animales.

Obliga bajo culpa grave a todos los que han cumplido siete años.

Excusan de la abstinencia, la enfermedad, la pobreza, u otra dificultad grave.

EL AYUNO

La ley del ayuno prescribe que se haga una sola comida al día.

Esta comida, generalmente se hace al mediodía.

En ella se puede tomar todo el alimento que se quiera; si no es día de abstinencia, se puede comer carne.

Además de esta comida, se puede tomar:

Por la mañana: té, café, chocolate, pan, etc.; la carne y los huevos no son permitidos. La cantidad de alimento no debe exceder de 60 gramos, sin contar el agua.

Por la noche: se puede tomar cualquier alimento, menos la carne y el caldo de carne.

La cantidad debe ser mucho menor que en la comida ordinaria.

Deben tenerse en cuenta las condiciones de las personas; pues lo que para unos puede ser una comida, para otros sería sólo una pequeña e insuficiente refección.

Cada uno puede tomar la cantidad de alimento que juzgue necesaria para poder desempeñar convenientemente su oficio.

Los teólogos dicen que todos pueden tomar hasta 240 gramos de alimento, sin contar el agua.

En cualquier hora del día se puede tomar té, café u otras bebidas, aunque contengan un poco de azúcar; pero no se puede tomar leche, porque ésta se considera como alimento nutritivo.

El comer, sin necesidad, alguna cosa insignificante, fuera del tiempo en que se permite tomar alimento, es sólo falta leve.

Es lícito permutar, esto es, tomar al mediodía la colación de la noche, por la noche la comida del mediodía.

Están obligados al ayuno todos los fieles, desde los veintinueve años cumplidos hasta los sesenta empezados.

Nadie debe dispensarse, sin razón suficiente, de la ley de la abstinencia y ayuno.

Quien no ayuna, sin justa causa, comete pecado mortal.

Excusan del ayuno, la enfermedad, el trabajo pesado, la pobreza que impide tener una alimentación sustanciosa, u otra dificultad grave.

La Iglesia, como buena madre, no intenta obligar a quien el ayunar o abstenerse de comer carne, le causare un grave inconveniente.

En caso de duda, conviene consultar al confesor.

No es, pues, el ayuno una cosa tan difícil.

Está probado, que el ayuno, en las condiciones con que lo prescribe la Santa Iglesia, contribuye mucho a la conservación de la salud.

DÍAS DE AYUNO Y ABSTINENCIA

ABSTINENCIA SOLA, SIN AYUNO: Las cuatro Vigilias: 1^a de Navidad; 2^a de Pentecostés; 3^a de los Santos Apóstoles Pedro y Pablo; 4^a de la Asunción.

ABSTINENCIA CON AYUNO: Miércoles de Ceniza y todos los viernes de Cuaresma.

AYUNO SOLO, SIN ABSTINENCIA: Todos los demás miércoles de Cuaresma, el Jueves Santo y el viernes de Témperas en el Adviento.

NOTA: Esté Indulto ha sido concedido para los fieles de la América Latina e Islas Filipinas.

Javljamu tožno vest od smrti

Neže Leban.

naše dobre matere, ki je za vedno zatisnila oči v Polubinu pri Tolminu že 1944 leta.

Sinovi: Anton, Ivan in Andrej - Paraná in Tucumán.

Maša za rajno bo 21 aprila pri sv. Roži ob 12 uri.

Sporočam vsem rojakom, da je zapustila to zemljo moja dobra žena

Emilija Šatrajčič roj. Godler

stara 54 let je umrla 6. marca v Berazategui po kratki bolezni. Sosedje in rojaki so jo spremili k zadnjemu počitku v Quilmes. Z mano žalujejo za rajno tudi tri hčerke in 1 sin. Doma je bila iz Brežic.

Maša zanjo bo 14. apr. pri Sv. Roži ob 12 uri.

Jože Šatrajčič

Za vedno se je poslovila

† Frančiška Hrovatin por. Cigoj

v Malovšah pri Črničah, stara 57 let. Okolnosti smrti niso znane. Za ljubljeno materjo žalujejo doma sin Lože in hčeri Francka Radica in Dorica, tukaj pa Milka por. Gregiš ter njen mož Avguštin in hčerka Karmen Dorica.

Doma žaluje za njo tudi še živa mati ter brat Andrej Jožef, tukaj pa sestra Ivana por. Rožič in brat Bernard v Trelew.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

16. okt. v San Martinu de los Andes, v prijetnem zavetju. Zunaj je divjala cela nevihta. Morda bom pa spet imel doživetje, katerega sem doživel tisti dan, ko sem se poslovil od slovenske zemlje, 4. februarja 1936, ko sem brzel proti Trstu skozi snežni metež . . . . Zazdalo se mi je, da že vidim snežinke v zraku, zato sem pohitel ven, a sem videl, da je veter nosil češnjevo cvetje, belo kot snežinke . . .

Malo smo še pomodrovali in obujali domovinske spomine, ura je pa hitro tekla in nas pognala spet na pot. Še malo smo pogledali po mestecu, postali za hip na bregu jezera Lacar, ki se vije med strmimi hribi tesno stisnjeno 27 km daleč doli v Čile. V njegovi kristalno čisti gladini se zrcalijo tisočletni gozdovi, katerih se še ni dotaknila sekira. Kakor belo cvetoče polje je bilo jezero, peneče se v besnečem vetru, ki ima menda prav tam vrata, skozi katera vdira v Argentino. Saj je prav na tem mestu najbolj nizka prehodna pot skozi Ande med Argentino in Čile in ni dvoma, da bi prav tukaj najlaže speljali železnico in cesto od Atlantika do Pacifika. Nadmorska višina jezera je 714 m.

TURŠKA PIPA IN TURŠKA KAVA

Poslovili smo se in pognali po ostrih ridah ob potoku Trabuco, med tem ko nas je veter obsipaval s češnjevimi cvetjem. Na vrhu smo za hip ustavili pri "Turku", kjer je g. Ludovik hišni prijatelj. Čuden aparat je stal na mizi. No, sem se domislil starega pregovora, ne da bi seveda komu kaj pokazal to domisljico: se pa res ne razumem na to prav toliko kot "zajec na — boben" . . . Sedli smo okrog mize, starček je pa začel "cuzati" tisto čudno pripravo in tedaj sem umel, da je to "turška pipa" . . . Take rabijo tam! . . . je modro menil možak in na široko zamahnil z roko . . . Kje tam? sem hotel vedeti . . . Kje neki? V Evropi! je skoro nevoljno menil možak . . .

Hočete reči v Aziji, mi je bilo že na jeziku, pa očitno je bilo možu veliko do tega, da ga ne bi imel kdo za "azijata" . . . Pa naj bo "v Evropi", čeprav nikjer take pipe ne rabijo . . . Ljubeznjivi mož mi je ponudil, da naj poskusim tudi jaz. Nisem odklonil in tako sem kadil — s turško pipo . . .

Gospa nam je pa s črno kavo postregla in sicer s turško, s tako v kateri je zorec. Tega pa nisem vedel, da znajo turki tudi s kavo prerokovati . . . Na prigovarjanje gospoda Ludovika je žena vzela mojo skodelico in poveznila preostali zorec na krožnik. Po kratkem opazovanju mi je prav modro prerokovala: "El padre esta haciendo un gran viaje y volverá muy contento a su casa" . . .

Kdo bi pač dvomil o preroškem daru ženice! Vse do besede je bilo res! Morda se bo kdo smejal tako "globokim prerokbam", saj se je tudi ona in mi vsi. In še je pogledala v zorec in še naprej napovedala: "Tudi v velikih nevarnostih boste, a se boste vseh srečno rešili in domov prišli" . . . Zares imenitne prerokbe za človeka, kateri ima pred seboj 300 km dolgo vratolomno vožnjo s pulmanom in avijonski polet . . .

Pa saj je bilo vse samo za šalo. Globokoverni ženica, zvesta naši sveti veri, k kateri pripadajo Libanonci, dobrodušno skrbi za zabavo gostom in prijateljem, ne da bi koga hotela zavajati v kako vražarstvo. So pa drugi ljudje, kateri se imajo za "tako napredne", da nič "nočejo verjeti farjem", zakaj znanost, tako pravijo, "je dokazala, da je vera zmišljena" . . . Evangeliju nočejo verjeti in božjih zapovedi tudi ne spolnijo, toda "petek" in "št. 13" in ciganske

karte in tisti papirčki, katere je treba 9 krat prepisati in druge traparije vzamejo zelo zares . . .

Tako je Gospod Bog prav modro uredil, da tisti, kateri taji in zametava božje resnice, — katere so vsakemu razumnemu jasno dokazane kot zgodovinsko dejstvo in božji nauk, da bi ga vodile v njegovo večno in časno srečo, — zaide v praznoverja in malikuje hudiča, ker je Bogu dolžno čast odrekel. In so tako glupi in neumni taki ljudje, da ne vidijo ponižanja svojega umišljenega dostojanstva v tem da hodijo k vedeževalkam, ki prerokujejo iz potez na rokah, iz kozarca, steklenega kristala ali iz zvezdne konstelacije; ki trepetaje prisostvujejo špiritističnim sejam in študirajo sanjske bukve . . . Zares kaka prosvetljenost in modrost, ki samo Bogu odreka vero. Smatrajo vero za nekaj manjvrednega a jih ni sram slepo verjeti v babje čenče in čarovna znamenja (mascota) . . . Je pač tako, da kadar človek odreče vero Bogu, jo da hudiču, ker brez vere živeti ne more, tako globoko nosi zapisano. Pravijo da je pred vojsko v "nevernem Parizu" živel v vsem razkošju 2000 vražaric in tudi v Buenos Airesu jih danes živi nekaj stotin. Bogati in revni, kateri so pravo vero zavrgli ali jo le po svoje spolnujejo, za mašo in za molitev nimajo ne časa ne volje, zapravljajo težke denarje za njihove čarovnije in prerokbe . . .

RAZBIT VOZ IN UKRADENA KOLESA . . .

Poslovili smo se in zbrzeli nizdol. Ravno pred nami se odraža v ostrih obrisih strm hrib, kakor Babji zob pri Bledu. Na vrhu je bilo opaziti križ. Ves tisti svet je last francoske družine, ki je dala postaviti sveto znamenje na 500 m visoki strmini, ki potniku že 80 km daleč pove, kje stoji Junín de los Andes.

"Tukajle imam pa neljube spomine, je pokazal g. Ludovik. Bilo je 25 de Mayo pred 6 leti. Prosili so me, da naj pridem za mašo v San Martín. Tedaj sem imel konja in prvič sem se vozil z njim. Pa mi je prav tukajle žival zdijala. Polomljen sem obležal jaz, zvrnjen in razbit sulki, konja pa nikjer več, ko sem se zavedel iz omedlevice v mrzlem snegu, ki se je kopama usipal v snežnem metežu. Srečno je prišel mimo potnik, ki mi je pomagal domov. Ko sem prišel čez tri dni, da kolesa rešim in kar je voza še v uporabnem stanju, koles ni bilo več, vzmeti tudi ne. Očitno se je nekomu zdelo škoda, da bi se ti uporabni deli vničevali v snegu in dežju . . . Ni mu pa bilo toliko mar, da bi vprašal čigavo je tisto!

Neusmiljeno je gnal veter in nas bičal z ostrim dežjem. Če so se za hip razpustili oblaki, se je na bližnjih vrhovih pokazala sveža snežna belina. Bil je novemberski dan iz naših planin, ki se je končal tako, da se je nebo zategnilo s tistimi oblaki, kateri so doma napovedovali cel teden dežja. Toda tukaj so drugačni vetrovi in zato se ni nihče začudil naslednje jutro, ko je sonce prijadralo spet po jasnem nebu in se veselo smehljalo sveži pokrajini, ki jo je včerajšnji dež tako poživil.

17. oktobra je bila moja želja pohiteti do Ivana Beningerja, našega rojaka, ki živi v Alumine, 150 km vstran, toda ni bilo konja, ki bi ne peljal, tudi deejvje tistih dni je bojda prekinilo pota. Tako mi pač ni bilo dano, da bi se osebno seznanil s tem znamenitim rojakom, poznanim kot najboljšemu veščaku v jeziku, šegah in zgodovini Araukanskih Indijancev med katerimi živi in ki ga imenujejo "modreca" . . . Gospod Ludovik je imel že izdelan drugi načrt.

Kaj se Vam zdi gospod Janez, da bi midva šla v

Zapalo s kamijonom? Prijetno res ni, toda zanimivo je", tako je menil g. Ludovik. Meni je bilo pa tudi tako prav. Bom vsaj skusil tudi tako vožnjo.

Ob 13 uri je bilo vse nared. Sedla sva v kabino, ki je imela razbita stekla ob strani. Zagrmel je motor. Šofer, vaje mašine, katero vozi že 12 let, je brezskrbno vozil po strminah gori in dol, po ozkih ovinkih in nad prepadi. Motor ni imel več nobenega merilca, tudi trobke ni imel in pozneje sem videl da je bil tudi slep na eno oko . . . To vse so nepotrebne stvari je menil šofer. Kar mene skrbi je to, da ne bi začel šepati. Mašina ne bo odpovedala, da bi le kolesa vzdržala...

Kot lintver je šlo, da smo poskakovali do stropa. Kako šele so skakali zaboji zadaj za nami! In v kuferčku sva imela nekaj brašna in tudi nekaj v steklenici. Od vsega bo samo šmoren, tako sva menila, ko smo z divjo brzino drveli. 50 in tudi 80 km je vozil včasih fant, bolj naglo kot pulman. Sedaj smo se gnali v vis, kamor so nas klicale patagonske mesete, ki se stopnjema dvigajo, pa spet smo morali v nižino, koder si je izvrtala reka pot in tamkaj spet nazaj v vis. Človek meni: pridemo tja gori in tamkaj bomo drveli nizdol. Saj se zdi, kot da bi bil zgrajen zid, kakor starodavna trdnjava, katere ostanki so več ali manj ohranjeni. Ko pa pripleza cesta vrh grebena, se odpre tja v daljo ravnina in tam na obzorju se spet vleče druga podobna stena in za njo še in še. vse proti Zapali, katera stoji 500 m bolj visokom nad morjem kot Junin de los Andes.

GUMA POČI.

Sonce je zginilo za oblaki. Oster veter je začel udarjati v kabino. Mrzle deževne kaplje so se za hip spremenile v cel pljusk. Treba je bilo zapreti "okno". Mož je imel zato pripravljeno deščico, ki nas je zavarovala pred dežjem in vetrom. Nenadno je voznik ustavil. Začutil je da ena guma ne teče prav. Kmalu je bil nazaj in spet pognal. "Bo kar bo, je menil. Mnogo ne bo več vzdržala."

Bum . . . "Je že! Saj sem vedel da ne more vzdržati", tako je menil voznik. Na srečo je prenehalo deževati. Poiskali smo na vozu drug gumijasti obroč. V pol ure je bilo vse gotovo, ne le guma temveč tudi naše telesne potrebe. Saj smo prevozili že 150 km in so se tudi naši želodci dodobra stresli in spraznili. Spet smo pognali. Ne za dolgo. Mož je slutil, da novostavljeni gumij ni prida. Za 200 \$ so mu pa prenovili in samo za 15 km je držal. Ko smo prišli do Negre, ki je obcestna krčma, sredi žalostne pušče, koder ni ne vasi ne hiše ure hoda na okrog, je spet pričelo deževati. Ustavili smo, da uredimo naša kolesa kakorkoli za nadaljno pot. Novi gumij je žarel vročine kot ogenj. Na tistem mestu gotovo ne vzdrži več. Zato ga je preložil na zadnje kolo ki je dvojno in ga postavil znotraj, ker mongo manj trpi notranji gumij. Dve uri smo se zadržali spet, predno je bilo vse nared.

Bilo je ravno v tistih dneh, ko je bila v Buenosu velika rabuka. Lastnik gostilne, tudi "turco", ki imajo menda v tisti deželi patent na gostilne, nam je pripovedoval grozne stvari, ki se v Buenosu gode. Za nas so bile to seveda novice, ker v Juninu smo samo to zvedeli, da so Perona zaprli. Ta mož nam je povedal, da je 2000 mrtvih, če ne še več . . . Tako je poročal urugvajski radio. Mož bi še na Mohamedovo brado prisegel da je vse res, če bi se človek drznil ugovarjati, zato sem le rahlo podvomil nad zanesljivostjo poročil tiste postaje, ki je že poročno spravila v svet grozne tragedije iz Argentine, ki se pa nikdar niso zgodile. "Nekaj groznega se godi v Buenosu, o tem ni dvoma", tako je zagotavljal možak, ko nam je nalival konjak in stregel s kavo, žena pa je privihrala od

Con motivo de la visita a Pl. Huincul. Ob slovesu od rojakov, ki so se zbrali na postaji. Prav tisti dan je bil tam tudi g. Branko Rubeša, konzul v Rosariju.

zunaj in ga nahrulila, da naj pri miru pusti politiko sedaj, ko je treba iti loviti kokoši, ki so zginile kdo ve kam, in je že skoraj noč, in še dež gre . . . In je tudi mož pozabil na 2000 mrtvih in na goste in se pognal na kurji lov, da reši vsaj svoje piščance, če že ni mogoče več obuditi one tisoče mrtvih . . . In so jih rešili. Samo petelina ni bilo več. Menda si ga je privoščil kak dihur, ta grda antidemokratska zverjad, katere pa že ni hotel več iskati, da bi mu še mi ne unesli, kar smo mu bili dolžni.

Poslovlili smo se. Spet nas je vznemiril nov tresk. Voznik je pa kar lepo mirno vozil dalje in menil: "Sedaj je dobro". Ta ne bo več počila. Tako smo brzeli dalje, toda že ne več kot preje. Naš enooki konj je z le medlo lučjo rezal gosto deževno temo in previdno vozil, da ne bi še kaka guma počila in pa tudi radi slabe svetlobe. La Amarga, La China muerta, Pichuleufú so skromne naselbine, ali bolje imena krajev na 120 km dolgem potu do Zapale, kamor smo privozili že po polnoči.

KONDOR V KLETKI

Ko je 18. oktobra vstal dan, je bilo jutro jasno kot oko. Odprl sem okno, da zadiham svežega zraka, pa mi je sunil veter ostrega prahu v oči, da sem se kar ustrašil. Po včerajšnjem dežju se je dvignil tisti ostri piš, ki neutegoma žene sipine dalje in je v stanu, da v enem dnevu zasuje s sipo celo hišo, če jo tako zadene. Ni čudno, če je tudi v najino sobico nagnalo pod vrati cel zamet sipe; na dvorišču je bil pa že na delu hlapec, da očisti vodnjak pred invazijo peska.

Že zgodaj je klical zvonec k maši, ki je v Zapali le tedaj, kadar slučajno pride kak duhovnik. Ta dan bosta pa kar dve maši! In res sva imela kar cel misijon. V votlini stranskih vrat je bila spovednica, ki jo je g. Ludovik kar hitro zgradil. Obesil je ob podbojih zaveso in zadaj postavil stol. Bila je pridiga, krščevanje, spoved, sv. Obhajilo in še za naslednji dan sva jih povabila naj privedejo še druge.

20 km od Zapale leži Covunco, kjer je velika vojašnica, v kateri je služboval svoj čas tudi sedanji prezident Farrell. G. Ludovik je bil tam začasno tudi že vojni kurat. Tja vozi omnibus iz Zapale. Sredi puščave je zrastel pravi raj polen drevja in zelenja, katerega zaliva reka Covunco. Tamkaj ima sedež alpski regiment. Oficirji imajo tam tudi svoje družine in tudi nekaj civilnega prebivalstva živi tam. Imajo zelo lepo cerkev, katero oskrbuje vojni kaplan, stari Ludovikov prijatelj. Posebna vez njihovega prijateljstva so pa tudi cvetice. Da ste videli g. kurata s kakim ponosom je razkazoval svoj cvetni vrtiček. Iz razgovora sem spoznal, da je najlepše cvetje prišlo tja iz Perniškovega cvetličnjaka. Pa še nekaj sem razumel: v trdi vojaški ledini, kjer seme božje besede najde tako malo ugod-

nih tal, je poiskal služabnik božji pusto leho, na kateri z ljubeznijo goji cvetje in se uči neskončne potrpežljivosti, katere potrebuje zato, da se ne utruji v delu za versko življenje med tako nehvaležnimi in malovernimi kristjani.

Sredi vojašnic je prostran park in v njem ogromna kletka v kateri je razprostrl mogočne peruti ponosen kondor. Mežikaje nas je pogledal, pa se je obrnil proč, kot da bi hotel reči: le hodite vaša pot in na miru me pustite. Kos mesa in nekaj zeljnih peres vsak dan, pa me lahko v uh pišete, če vam bom držal . . . ali pa kam drugam . . . nam je pokazal svoj zadnji konec in nas še zaničljivo pogledal čez rame . . . Prava podoba spridenega človeka, ki prodaja svoje poštenje in svojo dušo za par hipov strasti in naslade ali za denar in priliznjen poklon.

Že je trobil omnibus, ki nas je nato povedel nazaj v Zapalo. Res je nadvse pusta pokrajina, po kateri teče cesta; tam v dalji pa jo obroblija tako prečudno lepo obzorje snežnikov od Volkana pri Copahué mimo Chachila, Lanina ter Chapelca. Pač redko je pogled tako kristalno čist, kot je bil tisti dan, ko je ostraburja pomila sinje nebo, da nam pokaže divno obzorje v bolj bogatih barvah in v večji jasnosti.

MAŠA V KASARNI

Še nas je čakalo nekaj korakov. Tudi v Zapali je naših ljudi nekaj. Slovencev ni, pač pa Isirani in kak Hrvat, katere smo pozdravili in nam je tako noč kar preneglo prišla. Povabljeni smo bili na večerjo v bližnjo kasarno, kjer so naju preljubezljivo sprejeli prijatelji in znanci. Za prihodnje jutro smo uredili tako, da bo ena maša v Zapali, druga pa v vojašnici ob 10 uri. Najprej sva imela spet misijon v vasi nato so naju prišli iskati za mašo v kasarni. Posebno veselje je tukaj "misa de campaña". Po naši postavi je taka maša možna le s posebnim škofovim dovoljenjem, zato seveda jaz nisem mogel misliti na to, da bi ustregel. Toda g. Ludovik ima posebna dovoljenja kot misijonar.

Pa naju je le skrbelo, kako bo. Veter je postal še bolj oster in je nesmiljeno žvižgalo mimo streh in skozi drevje. Kako naj bo maša na prostem, če pa nama bodo sveče ugašale in če nama bo morda veter celo hostijo odnesel . . . G. Ludovik vse te stvari boljše pozna nego jaz in tako sva postavila sveče v kozarce, kjer so pogumno kljubovale ne le strahoti vetra temveč tudi sili vojaške bande, katera je sveto mašo spremljala. Ravno po povzdigovanju svete Hostije je sunil tako naglo veter, da je potegnil mašniku hostijo izmed prstov. Jaz sem bil na kaj takega že pripravljen in sem jo še ra oltarju prestregel . . . Tako je tekla maša dalje med zvoki glazbe in žvižganjem vetra skozi mogočno drevje v čigar zavetju so postavili oltar.

Samo mali del vojaštva je bil pri maši. In vendar so imeli vsi zato čas in naročilo. Toda za božje stvari in za svojo dušo človek tako lahko pozabil . . . V nagovoru, katerega sem po maši napravil, sem imel na razpolago prav živo podobo. Saj so bili vsi priča, kako sem ves čas med mašo moral čuvati, da ne bi sveče ugasnile, in celo sveta Hostija bi nam skoraj ubežala. Ali mar ni to podoba človekovega boja za zveličanje lastne duše? Neverni svet in hudič sta tisti grozeči veter, ki hoče ugasiti vero in uropati duši Boga . . . Koliko je takih, katerim je vera opešala, ali celo ugasnila. Kljub vsem čudežem Gospodovim, kljub neizpodbitni jasnosti in zgovovinski resničnosti Evangelija, žive premnogi v neveri . . . Le kako se bodo mogli pred Bogom opravičiti? . . . Zares ne bodo imeli izgovora! Kako naj bi ne bolelo srce človeka, če pomisli,

kako malomarno zapravljajo ljudje svojo časno in večno srečo.

Za mal dobiček v denarju bede cele noči; za minljivo posvetno slavo tvegajo svoje življenje v smrtni nevarnosti; za trenutno naslado izdajajo svoje najsvetejše dolnosti . . . Kaj bodo rekli ljudje, izprideni, lažnjivi, in porogljivi, jih skrbi, čeprav dobro vedo, da bodo vsi onemeli pred sodbo božjo . . . Kaj bo rekel Bog, naš gospodar, naš dobri oče in naš večni sodnik, to jih pa nič ne vznemirja! Kot da bi imel človek pravico, Boga žaliti in tajiti, zato ker je z nami dober . . . Toda tudi ura njegove pravice bo prišla, ura sodbe, ki ni več daleč!

Zato je treba zvesto čuvati vero proti vsem nevarnostim, da jo bomo imeli za luč tedaj, kadar bo svet utonil v temi in se bo odprla pred nami večnost!

Vse častništvo se je zbralo nato na skupnem kosilu, nam v čast in v slovo tovarišem, kateri so se prav tisti dan odpravljali na tekmo v igri polo v Olavarriji. Iz napitnic sem spoznal, kako zelo spoštujejo tamkaj g. Perniška, katerega vsi častniki prav dobro poznajo.

Isti dan 19. okt. sva se poslovila z g. Perniškom. Jaz sem odhitel proti Plaza Huincul, on pa je naslednje jutro imel urejeno za pot nazaj v Junin.

SPET MED ROJAKI

Krepko jo je pobiral vlak. Saj mu je bilo lahko. Froga teče nizzdol in še veter, ki nas je gnal z brzino 80 km, tako da je vlak prišel v Huincul celo pred časom.

Hitro sem se našel med rojaki. Pri Rejevih sem se oglasil in zvedel takoj žalostno novico, da je umrla Malka Prinčič, ki je nekaj časa živela tudi v Huinculu, kjer je bila njena sestra poročena. Takoj smo sklenili, naj bo v nedeljo maša zanjo. Bila je tam tudi gospa Toroševa in smo tako kar hitro izdelali program za tisti večer in naslednjo soboto in nedeljo. Postelja me je že čakala v župnišću, hrana bo pa pri rojakih in tako sem bil prav odlično preskrbljen in tudi časa sem imel to pot toliko, da sem mogel obiskati večino rojakov, vsaj tiste, kateri živijo v bližini. Pri Rejevih, Toroševih, pri Kocinu, pri Rusijanu, pri Srebrišču, Novaku, Osovnikarju, povsod se nas je zbralo kar hitro veliko in veselo omizje. Kako je doma, to zanima vse, toda kaj, ko zveemo tako malo veselega in iz večine pisem zveni: "Boga zahvalite, da niste bili doma in da ste sedaj tam, kjer imate vsega in v miru živite. Doma je pač toliko razvalin in sovraštvo, katerega je zasejal sovražnik, ki je izzval bratomorni boj, tako da je silno otežkočeno delo obnove. Vsak peti Slovenec je uginil in to so bili ravno najboljši. Kdo naj jih nadmesti? . . ."

Obiskal sem tudi ravnatelja YPF, ki se je zelo pohvalno izrazil o naših ljudeh. Poklonil sem mu "Yuslavia en Fotos" in "Venecia Julia". Obe knjigi je zelo priznavno ocenil.

V Plaza Huincul je cerkev in župnišče. Duhovnik pa pride v soboto in v ponedeljek spet odide v Neuquen. Poleg Huincula je Cultral-Co, že celo mesto, ki ima sedaj že tudi svojo kapelo in šolo. Je pa še tretje naselje: kampanent Standart, kjer je tudi kapela. Vsako nedeljo so maše v vseh treh krajih. Za nedeljo 21 okt. sem prevzel jaz Huincul, in imel 2 maši. Bila je ravno misijonska nedelja in dan posvetitve otrok Srcu Jezusovemu v okviru Kongresa, ki se je vršil za celo republiko.

Isti dan popoldne sem se že poslovil. Strašna burja je brila a kljub temu je prišla večina rojakov k odhodu vlaka. Kar gosto je bilo ozračje napolnjeno s prahom, tako da človek komaj korak daleč vidi. Ko sem

SPOMINI IZ RUSIJE

REVOLUCIJA PRIDE.

Med tem se je marsikaj zgodilo. Boljševiki so dobili v roke oblast. Prvo kar so storili, je bilo, da so spustili iz zaporov vse kaznjence, ne le politične temveč tudi zločince. Razume se, da so tisti tički porabili priliko. Organizirali so se v četah 5—8 mož, kateri so v vojaških oblekah hodili po svojem roparskem poslu in se predstavljali za "boljševike". "Davaj groši" to je bil njihov pozdrav. Če ni bilo denarja pri hiši, so dali 3 dni časa in čez tri dni so spet prišli. Če ni bilo denarja so vso družino pobili in odnesli, kar se jim je zdelo. Seveda je nato vsak kmet hitel, da je pripravil, kar so zahtevali, čeprav so morali zato prodati vse kar so imeli.

Če so slišali, da ima kdo kaj zlata ali dragocenosti je tudi kar kmalu dobil tak obisk in so morali dati ne le svoj zaklad temveč tudi obložiti mizo z vsem dobrim, kar je bilo mogoče, da so si razbojniki tudi lepo postregli.

Tisti čas so prišli v Ukrajino Nemci in z njimi strašna beda. Ljudje so vse križem jokali, ker je pričelo stradanje in bilo je mnogo ljudi pobitih. Pobrali so jim vse zaloge jedil, in tudi pripravljeno za balo hčeram. S tistim platnom so čistili konje in ko so ga žene pobrale iz smeti in spet oprale, so ga jim drugič odvzemali. Ni čudno če je narod v Ukrajini Nemce tako strašno zasovaržil.

Nemci so se pa pozneje držali le v Poltavi, tako da so po deželi gospodarili razbojniki v boljševiskih uniformah. Najstrašnejše je bilo v oktobru in novembru.

Razbojniki so tedaj sestavili tudi sodišče v samotni bajti ob cesti, v bližini vasi Ščerban. Moj gospodar je ob neki

priliko videl, kdo so sodniki in kaj počenjajo tam. Rekel je da so bili sami le-nuhi in tatovi, kateri so nedolžne žrtve pretepali in mučili tako dolgo, da so priznali očiten zločin. Dva meseca so na najnesramnejši način poniževali dostojne ljudi. Pa je temu napravil konec resen možak, ki se je zmenil z nekaterimi zanesljivimi in je nato, med tem ko so oni v bližini čakali na dogovorjeno znamenje, drzno vstopil in s svojim odločnim nastopom in jasno besedo razgnal sodišče, da so se zločinski sodniki kar porazgubili.

Tako je teklo življenje dalje. Hodil sem s fanti na vas in tudi na ples. Zapeli smo "Volga, Volga..." ali "Hej, kozaki gre-do" ali "Ko sedeli smo v okopih..." in druge. Bili smo si kot bratje. Kar mi lo se mi stori, ko se spomnim tistih letov.

Neki dan pa kar nenadno stopi pred mene možak in me nagovori naj bi se vpisal v rdečo gardo. Kar hitro so se uprli fantje in rekli, "Kdo se bo vpisal v tako gardo, kjer so sami tolovaji".

Nisem takrat vedel, kaj je to "rdeča garda, a to vemo, da so se v naši domovini v grozotnih preteklih dneh dogajale še desetkrat hujše grozovitosti kot je bilo na Ruskem. Poleg tuječevga sovražstva je bilo tudi bratsko morenje in pa tudi to je bridka resnica, da so naši ljudje slabši kot na Ruskem, kjer vlada med narodom veliko več bratske ljubezni in ni izdajalstva kot pri nas. Tudi niso Ukrajinci tako razburljivi kot Slovenci in kar še veki pomeni: Boga tam mnogo bolj spoštujejo kot pri nas, zato tudi niso hinvanci in zahrbitni. Njihova nesreča je to, da preveč zaupajo tujcu. Pridni so pri delu in stanoviti in čisto nasprotni oholosti, katera je nemška glavna "vrlina", ker si domišljajo, da so bogovi.

PRIPRAVE NA ODHOD

Zadnje mesece leta 1918 so Nemci zgi-

nili iz dežele. Tudi rdeče garde ni bilo, tako da so gospodarili sami razbojniki. V velikih vaseh je še bilo nekoliko varno, toda na samotni deželi, kjer so razmetane hiše daleč vsaka sebi, smo trepetali vsako noč, kaj bo. Moje delo je bila stara kobila in še krasna mlada kobilica, iskra žival, katero so zavidno gledali vsi. Stala je 5500 rubljev. Prav ta žival je bila zato tudi v vedni nevarnosti, da nam jo odpeljejo. Možki sem bil skoro vedno sam doma, ker gospodar je trgoval z lesom in drvi in bil po cele mesece odsoten. Zato sem vse delo končal še za dne in nato zaklenil vsa vrata in z dvema puškama oborožen in pod čuječim varstvom dveh psov varval dom. Rečem da sem marsikdaj užil več strahu kot na fronti, ko so grmeli kanoni. Saj so pri sosedu, oddaljenem 800 m ubili gospodarja in hči se je komaj rešila. Govorica je prišla, da bodo ubili tudi mojega gospodarja, zato me je to še bolj vznemirjalo. Vzeli so ga na muho kot onega sosedu, zato ker je bil štet, da je "buržuji", kot oni sosed, ki je imel 10 vrst zemlje, moj gospodar pa, ker je bil trgovec, čeprav je bil z vsemi potrebnimi zelo dober in tudi z menoj in z dekljo.

Med tem je prišel 10 december, ko sem zvedel, da so Slovenci in Hrvati ustanovili Jugoslavijo s Srbi. Tako me je razveselila ta novica, da sem kar blede veselja in povedal gospodarju, da bom šel domov. Kar drugi dan sem res odpotoval kljub njegovemu prigovarjanju, ki mi je obljubil 50 rubljev več, če vsaj en dan še počakam. Skoro ves zaslužek, od kraja 40 nato pa 100 rubljev na mesec je bil pri njem, da ga mi bo dal kadar odidem domov. Kot možbeseda mi je vse izplačal, žena pa mi je dala na pot polno vrečo jedil in čistega perila. (Nadaljuje)

stopil iz voza je sunil za vetrom tudi moj klobuk. Kar brez slovesa jo je ubral. To pa se je vsem zdelo tako nevljudno, da se je pognala za njim cela tekma in so mi begunca v prahu spokorjenega prinesli nazaj.

Še en pozdrav, še en zamah z roko in robcem.

Prva postaja je Challacó. Pred leti je bilo tam komaj pra vrelcev, sedaj je pa tamkaj najbolj donosno petrolejsko ležišče v tisti coni. Ogromne naprave za

nalaganje surove nafte so tamkaj zgradili v zadnjih letih in je bojda tam toliko nafte, da so neprestano v skrbeh kako preprečiti požarje in pa to, da bi kak potok nafte iz neprevidno odprtega vrelca ne dosegel reke Limay in zasmradil vodo za vse niže ležeče kraje. Železnica nima toliko tankov na razpolago, da bi mogla sproti odvažati surovo nafto v rafinerije v Bahijo Blanco in Ensenado.

STRAŽA PRI ŠENTRUPERTU. Piše Pepca Jerman, 10. sept. ...Pri nas smo še vsi živ, jaz, mož in 5 otrok. Lahki so veliko domov požgali in ljudi postrelili in odpeljali. Naše poslopje je še celo. Tudi moj mož je bil dolgo zaprt, pa je prišel srečno domov. Na jesen je pogorel John Rugel. Mojemu bratu Francetu je zgorel pod, štala in hlevi. Anžičku pod in štala; na Grilemu hribu Rusu vse, samo hiša je ostala. Mavsarju je pogorel kozolec in nov pod. Grabelčem, Hlebčem in Zajčku pa vse, samo hiše so jim še ostale. Piškurju je tudi kozolec pogorel.

Pri nas pred hišo je po celera hribu bila nemška vojska s strojnimi in kanoni. Nazadnje so prišli še tanki. Je tako pokalo, da bi se bila hiša porušila, ako bi ne bila zvezana. To je bilo 24. oktobra 1943. Takrat so veliko domačih civilistov postrelili. Pri zabukovcu so enega fanta, doma iz Trebelnega, Nežni Toni pa moža in tri sinove v starosti od 14 do 20 let. Grajakovega Janeza, Jožeta Anžička, Antonovčev; Toni iz Trstenika moža in Lukatovega hlapca.

Istega dne so odpeljali tudi Praha in ga ustrelili. Pri nas je bilo zelo težko, ker je bila meja čez Ravne in blizu Drage, ter je bilo veliko vsakovrstne vojske. — Prvo je bila jugoslovanska vojska, potem nemška, nato italijanska, po-

tem pa še "Beli", "Rdeči" in "Plavi" in še drugi. Tukaj se je vse navskriž vojskvalo.

V Prapročah so še živi stric in teta. Sedaj je prišel Polde iz internacije. Jože je umrl od lakote v nemški internaciji. — Pepca in njen mož sta imela gostilno v Ljubljani in jima je zelo dobro šlo. Pri njih sta bila tudi Albin in pa Ferdi, voditelj belogardistov. Na koncu vojne so izginili neznankam.

Sedaj Ti pa še opišem, kateri so padli: Lukatov Andrej, Ludvik, Antonovčev Toni, Kelniščekova dva in veliko drugih.

Moj mož je bil dvakrat na vojnem sodišču v Ljubljani in je dobil od Italijanov enkrat dva meseca pogojne kazni, drugič pa pet let. To so bile strašne ure. Bil je zaprt v gradu Rakovnik kot talec, žrtev radi Doba. Bil je tudi na smrt obsojen. Nazadnje je dokazal, da ni bil kriv in je bil oproščen.

IZ GRADACA PRI BELI KRAJINI

Piše Matija Novak, nečak rajnega radoviškega župnika Matije Novak in Dragatuškega, sedaj v Ljubljani upokojenega čupnika Jožeta Novak.

Mi smo še živi, toa ni za popisati, kaj vse slabega smo prestali. Ivanka je bila ranjena, toda zdaj je že dobra. Večkrat smo bežali po Starem trgu, Gor-

jancih in po naših lozah. V Gradacu je požganih 14 gospodarjev; k sreči mi nisimo, razen hiša je na več krajih prestreljena. Najhuje je bilo za obleko in hrano, morali smo jesti brez soli; zdaj je že malo boljše za vse. Ivecuva hiša je tudi porušena in vsi mrtvi, samo Jule in France, ki sta bila tedaj v lozi, sta še živa. Iz Gradaca je ubitih 32 oseb, France je tudi še živ in Jože. Bogajna vas, kjer je Pepca poročena, je vsa zgorela, Radovice pa samo polovica. Živine je tudi malo, pri nas v Gradacu je samo štiri pare volov. Zdjaj dovažajo semkaj z avtobusi živila, nekaj obleke in razno drugo. Trtje je letos jako dobro obrodilo po vinogradih, torej bo vina dosti.

Doma smo zdaj Milka, jaz in Marička, žena; Ivanka in Zofka sta v Ljubljani še v vojski.

Še to vama dam vedeti, ker znam, da sta poznala Cerjanca. Njega so ustaši je tudi padel. Hiša mu je tudi zgorela, rezali na živem in njegov sin Slavko ko so Italijani požigali tukaj na okoli. Lojze Bingeresov in Kovačevičevi trije sinovi, Ivec Stanko, Jankotov Ivan in Doltarov Lojze in Janez Južnov so tudi padli. A ata in mama so umrli in vse jim je požgano. Požgana je ena četrtna Gradaca od Italijanov.

SANTA AGATA DE HILDEGARDA.

He aquí unas líneas sobre la vida de una santa eslovena desconocida por el gran mundo, pero que goza de gran estimación entre pueblo esloveno en Carintia, junto con santa Hema, cuya vida publicamos anteriormente. Esta biografía nos la mandó el Rev. P. José Šiška, Salesiano, que está en Brasil.

En el castillo Kamen (Stein) en Carintia vivía en el año 1000 un feliz matrimonio. Pablo y Agata cumplían en forma ejemplar todos los deberes de amos y padres cristianos, ejerciendo muchas obras de caridad, por lo cual gozaban de gran cariño entre sus súbditos.

Pero el eterno enemigo de la felicidad humana, el demonio, inventó la manera, como estorbar la paz de ese feliz hogar y Dios permitió duras pruebas, sin las cuales ninguna alma puede santificarse y alcanzar la perfecta renuncia a todo lo terreno. Una grave calumnia fué levantada contra la virtuosa esposa Agata. Pablo sucumbió a la maniobra infernal. Primero empezó a mortificar a su esposa, que sufría indeciblemente al ver esas desconfianzas, pero lo aceptaba todo con resignación cristiana. Comprendía que debía sufrir en la vida, pues sin dolor y lágrimas no hay redención.

Llegó a algo peor todavía. El esposo la echó al calabozo, donde la encadenaron con pesadas cadenas acusándola formalmente de infidelidad y traición. ¡Cuántas no fueron sus agustias! Pero tenía un gran consuelo: la conciencia de su completa inocencia. Algun día se habría de aclarar todo. Y, si no, seguiría los pasos de su Redentor, también acusado falsamente y condenado injustamente. En su humillación aprovechó los largo días para meditar sobre la pasión de Jesús y las cadenas ya no le dolían. Sólo los ángeles fueron testigos de su entera entrega a la voluntad de Dios. El continuo pensamiento en la presencia de Dios le llenaba el alma con una paz que los mundanos jamás experimentan. Los azotes, hambre y frío los aceptaba como instrumentos de su santificación.

Un día se abre la puerta y entra Pablo. La noble esposa hacía esfuerzos indecibles, para perdonarle la injusticia. Al verlo a su lado, pensó que se había convencido de su error y que venía a librarla y disculparse. Se levantó de su podrido lecho para abrazarlo, pero él la rechazó, dándole tal empujón que cayó desmayada.

Poco más tarde Pablo hizo traer a la santa a la torre del castillo. Con grave presentimiento seguía la calumniada al criado. En efecto. Cuando quedaron sólo la agarró el injusto, precipitándola en la profundidad. Luego bajó fingiendo lágrimas y pidiendo auxilio porque "Agata había caído de la torre"...

Los criados tenían todos gran cariño por su señora, por

VELIKA NOČ

Spomin trpljenja, smrti in vstajenja našega Odrašenika. Na križu razpet nas uči, da je usodna zmota iskati srečo v telesnem uživanju; gol in s trnjem kronan oznanja, da je bogastvo in čast minljivo in varavo. Le tisti, kateri zmaga nasilstvo svojih nagnenj in podredi vse zemeljsko večnemu namenu, more živeti zadovoljen in bo umrl s sladkim nasmehom. Vera, upanje in ljubezen mu bodo stisnili v roke križ in bo njegova mirna smrt sladki vstop v srečo, po kateri je srce celo življenje zastoj hrepenele.

Brez trpljenja ni odrešenja,
Brez križa ni zveličanja.

Na pot trpljenja nas vabi Gospod, da mu sledimo vsak s svojim križem, brez ozira na nevero, na zaničevanje, katerega mora verni prestat, pa bomo rešili sebe in bomo tudi kaj doprinesli k osrečenju drugih.

Kdor pa noče križa in trpljenja v tem življenju; kdor noče dati Bogu, kar mu je dolžan kot Stvarniku in Odrašeniku; kdor noče sprejeti ponujene roke, ki je bila razpeta na križu v objem nam vsem in v odpuščanje in spravo, — s tem podpiše svojo lastno večno obsodbo!

Éso se apresuraron a darle siquiera debidos honores póstumos juntando los restos del seguramente destrozado cadáver. Pero cómo quedaron sorprendidos al hallarla íntegra y sana, arrodillada en la zanja y resplandeciente en una belleza angelical con sus ojos dirigidos al cielo!

Fué necesario este milagro para convencer al desconfiado esposo. Recién entonces quedó curado de sus estériles celos. Profundamente arrepentido de su crimen le pidió perdón y luego con grandes penitencias trató de expiar su pecado, cometido por el trato tan injusto y por el crimen de querer matar a su santa esposa.

Agata perdonó todo a él y también a los calumniadores. Durante las duras pruebas y sufrimientos mereció gracias muy especiales de Dios, para gozar una paz continuada sintiendo la presencia de El y teniendo trato familiar con los ángeles. Todo éso fué premio por la inquebrantable confianza en la Providencia divina.

Ya en edad avanzada se trasladó a la patria eterna el 5 de febrero de 1024. El pueblo carintio y de las regiones eslovenas vecinas le rinde culto junto con santa Hema bajo la invocación de Santa Agata de Hildegarda.

IZ LESKOVCA PRI KRŠKEM

Brezovska gora, 14. okt. 1945.

Dne 6. aprila 1941 so Jugoslavijo zasedli nemški roparji. Čez tri mesece so pričeli seliti. Izselili so celo Bizeljsko ob Sotli, vse vasi in Brežice, in celo Krško polje, in dalje do Litije, 20 do 30 km na široko. To so imenovali obmejni utrdbeni pas. Izselili so cele družine, tudi starčke in otroke. Samo od tu so izselili 65.000 ljudi. Dne 14. nov. 1941 so odpeljali nas. Rekli so, da nam bodo dali zemljo v Ukrajini, odkoder bodo pregnali Ruse, in to čez tri tedne. S seboj smo smeli vzeti do 300 kg prtljage, to je obleko, posteljnino in nekaj živih. Na naše domove so naselili Kočevarje in nekaj besarabskih kakor tudi italjskih Nemcev. Nas pa so razsejali po celi Nemčiji; nastanili so nas v taborišča, odkoder smo hodili na težka dela. Trpeli smo strašno lakoto in zimo, tepeni

smo bili, toraj pravi sužnji. Večkrat so nas prestavili. Prvi naš lager je bil Seifersdorf pri Dresdenu. Potem smo bili v Freibergu, v Oberfrohn pri Kemnitzu, in zopet v Dresdenu. Od tu so nas premestili v Loreno (Lothringen) na francosko Maginotovo črto med Metzom, Luksemburgom in Didenhofenom. Tu pa so se približali Anglo-Amerikanci.

Pa žal, zopet so nas umaknili v Paderborn na Vestfalsko. Končno so nas pustili iz taborišča v Geislingensteige v Virtembergu, kjer sta bila naša dva sinova, ki sta šla semkaj tik pred selitvijo, da nista prišla v taborišče. Tu so nas rešili Amerikanci dne 21. aprila 1945.

V tem mestu nas je bilo 500 Slovencev. Prosili smo ameriško poveljstvo, da bi nas poslali v Jugoslavijo, oni pa so nas sklicali v taborišča, kakor tudi vse druge inozemce. Mi smo stanovali v krasnem hotelu in čakali, da nas odpeljejo. Ves čas pa so nam dajali iz

mesne kuhinje dobro hrano in dosti jesti, tudi belega kruha. Tobaka so nam tudi dali. Delali nismo nič. Tako mi še nikdar ni bilo dobro kot teh devet tednov.

Dne 14. avg. t. l. so dali povelje za povratek. In tako smo stopili dne 18. avgusta na jugoslovanska tla.

Doma pa vse izropano. Vinograd je še zdržal Grebenc, ki ga je imel v najemu. Mnogi bodo morali prerigoliti. Hiša brez oken in vrat, pohištva in peči nič. Deske nobene, ne voza, ne pluga, ne vinske posode, ne svinj, ne kokoši, ne kuhinjske posode.

Dragi brat, sedaj živimo skromno. Vseli smo, ker smo rešeni suženjstva. Nekaj denarja sem dobil za jabolka in za vino, ki sem ga prodal 200 l. Prosim, pošlji mi, če moreš, zame par močnih čevljev, in ženi par, ker jih tu ni dobiti.

Brat in družina Pavlin.

NEKAJ ZA STARIŠE

FANTJE IN DEKLETA

Večkrat se povprašuje, če je možno, da bi se razvilo med moškim in žensko prijateljstvo v zgolj besednem pomenu brez primesi drugih čuvstev. To vprašanje zanima v prvi vrsti mlade osebe, ki bi rade na ta ali drug način opravičevale bolj zaupljivo občevanje in bolj gorko osebno razmerje, zlasti pa krile s posvečenim izrazom prijateljstva. Da ne bomo zavajali v zmoti, treba priznati, da se pač najde med moškimi in žensko — prijateljstvo brez tega, kar imenuje Grk "eros" (ljubav); toda le v redkih slučajih in še takrat le med dozorelimi in življenjsko preizkušenimi osebami.

"Kaj pa je hudega, če se prijateljstvu pridruži nekoliko erotičnega značaja?" bi mogel kdo reči . . . Ne posegamo na tem mestu v poglavje katekizma, ki tako nujno svari pred bližnjo grešno priložnostjo, marveč svarimo pred takim prijateljstvom, ki nastane med mladimi osebami, radi tega, ker se na ta način to sveto čuvstvo skrini ter se povzroča škoda oni osebi, ki se čuti več ali manj prevaranol!

Mati, povedj svoji hčeri: "Če ti kdo vsiljuje prijateljstvo s tem, da te vabi s seboj na sprehode, v gledališče, v kino ali na druga zabavišča, vedi, da spleta okrog tebe nevarno mrežo. Človek, ki se skuša približati z darovi, z vabo k zabavi in pijači, ne išče tvoje sreče, marveč išče sebe in zabavo, ki je nizkočna." — Kdo ne ve, da je takih navideznih "prijateljev" brez števila, in da so vajeni vsakovrstnih zvijač in nakan, ko vabijo neizkušene mladenke na opolzka pota. O takih lahkoživcih, ki se neprestano ženijo zdaj tu, zdaj tam, ob vsaki priliki in pri vsaki mladenki, pravi sv. Tomaž Kempčan: "Videtur esse caritas, et est carnalitas" — vidi se, da imajo ljubezen, a je sama mesenost!

Ker je danes vnanjih prilik za občevanje čedalje več, ker so medsebojni odnosi med obema spoloma čedalje rahlejši, je dvakrat potrebno, da so zlasti mladi ljudje bolj pozorni na medsebojno odgovornost, da si utrjujejo voljo v boju zoper vse, kar omadežuje dobro ime. Značajan človek se bo trajno oprijemal onih načel in smernic, ki so potrebne za bivanje v družbi.

Takozvano "prosto obrašanje", ki je v tem, da n. pr. deklica ne vidi nič napačnega, če se z moškim, četudi starejšim, sprehaja, če gre z njim na izlet, če ga obiše celo na stanovanju, če se odzove njegovemu povabilu v gledališče, če se končno še izpozabi, da dovoljuje razne zaupljivosti, je proti vsem naravnostnim načelom poštene družbe. Ljudje svobodnih manir pozabljajo, da so dolžni spoštovati naravnostna načela tudi iz socialnega ozira ter varovati neizkušene osebe nesreč in propada. Ako bi mladerke "svobodnega obnašanja" pomislile, da je njih prikupljivost in čast navezana na zdržnost v zunanji svobodi, ako bi vsaj slutile, da postane tudi najlepša deklica naravnost ostudna, kakor hitro izgine z njenega obraza in iz njenih kretenj toli prikupljiva boječnost, obzirnost in umerjenost, bi se trikrat premislile, preden bi se odpovedale resnemu, dostojnemu in v resnici olikanemu obnašanju.

V času, ko se ženstvo čedalje bolj posveča zu-

En Plaza Huincul hay unas 20 familias yugoslavas.
Po kosilu pri Kocinovich.

nanjim poklicem, je dvakrat nujno, da je vsaka res značajna in da smatra čistost za svoj poklic.

*

Občevanje mladih oseb obojega spola spada med one odnose človeškega življenja, ki potrebujejo prav posebnega posvečenja. Seveda vidi mladina v tem posvečenju samo neko omejevanje svobode; zato se rajši oprijemlje krivih prerokov, ki pridigujejo: "Vse je dovoljeno, kar ugaja". Mi pa pravimo: Dovoljeno je le to, kar je po božji volji. Kdor se vdaja slabim nagonom, je slabič brez značaja!

Res je, da je neko neprisiljeno občevanje mladih ljudi v pošteni družbi obojega spola od časa do časa bolj priporočljivo, nego umetna in popolna ločitev; toda vse je na tem, da se ne prekoraci dovoljena meja tega občevanja. Naglašamo pa: Prave in čiste ljubezni tam ni, kjer ni značajnosti, kjer ni srčne izomike, onega obzirnega viteštva, one močne volje, ki jo zastonj iščemo pri površnih, nebrzdanih in uživanja željnih ljudeh.

Kam zavede mlade ljudi lahkomišelnost in nesmotrno prijateljstvo, ali pa vsiljevanje takega prijateljstva, je razvidno iz naslednje rodbinske žalogre:

Dne 1. avgusta l. 1909. je objavil dunajski list "Reichspost" tale pretresljivi dogodek:

Trgovski sotrudnik Karel Mayer v Steyru na Zgoranjem Avstrijskem je vsiljeval prijateljstvo dvema hčerama gostilničarke Kessler. Mladenki sta bili neobčutni in se nista brigali zato. Na večer 27. julija 1909 pride Mayer v gostilno, se vsede in čaka mirno, da so se gostje razšli. V gostilniškem prostoru je bila še 17 letna hči Marija. Mayer jo vpraša, zakaj se ne meni z njim. Mladenka ga mirno in kratko zavrne. Za naslednja vprašanja se ne briga. Naenkrat skoči Mayer proti Kesslerjevi ter ji z dolgim nožem zada 12 ran, da je takoj izdihnila . . .

Ali je bilo prijateljstvo tega divjega človeka resnično, iskreno, plemenito?

Pošten človek, ki si išče tovarišice za zakon, bo čakal primerne starosti, si bo preskrbel primerno službo, potem bo pa ob belem dnevu, z vedrim čelom, odkrito in brez ovinkov stopil vpričo staršev pred bodočo nevesto, ki mu je voljna ponuditi roko za življenje.

¡NO SE OLVIDEN DE LOS REFUGIADOS ESLOVENOS!
¡MANDENNOS, ROPA Y DONACIONES!

ZA SLOVENCE V BEGUNSTVU se je sestavljal sledeči odbor, ki ima na skrbi vsa taborišča v Italiji in na Koroškem.

Dr. Miha Krek, predsednik; P. Anton Prešeren, podpredsednik; župnik Andrej Križman, tajnik; odvetnik dr. Alojzij Vogrič, blagajnik. — Ostali odborniki so: kapucin p. Arhangel Droč, dr. Franc Bajlec, frančiškan p. Hugo Bren, ga. Kri-

stina Brodnik, gdč. Milka Goričan, Franc Kremžar, ga. Amalija Krek, Bogumil Remec, gdč. Bara Remec, dr. Matija Šaruga, dr. Ciril Žebot, gdč. Lada Rebec.

Iz Sev. Amerike so poslali že pred Božičem 20.000 dol. v pomoč. Iz Argentine je bilo poslanih doslej 23 zavojev obleke in 2 zavoja jedi v vrednosti 4000 pesov s stroškom vred. Prosimo plemenite

rojake, da kaj doprinesejo v ta namen, ker je ostalo čez 1000 pesov dolga. Istočasno pa najiskrenejša zahvala tistim, kateri so v ta namen že prispevali kaj.

Begunskih otrok je samo v Avstriji 1200. Vsi ti so bili s poslanimi darovi oblečeni za Božič.

SV. CIRILU IN METODU

METOD, BLAGOSLOV MORAVSKE

Poslušajmo, kaj pravi dalje staroslovenska legenda: "Od tega dne je začel močno rasti božji nauk in število duhovnikov se je pomnožilo v vseh mestih, pogani so zametali svoje zmote in začeli verovati v pravega Boga. Toliko bolj se je tudi moravska država pričela širiti na vse strani in srečno premagovati sovražnike, kakor tudi sami Moravani vedno pripovedujejo. — Metod je imel tudi preroški dar; mnoge njegove prerokbe so se izpolnile, izmed katerih hočemo eno ali dve povedati. Silno mogočen poganski knez ob Visli se je rogal kristjanom in jih preganjal. Metod pa mu je sporočil: Dobro bi bilo, ako bi se prostovoljno dal krstiti na svoji zemlji, da ne boš kot ujetnik prisiljen krščen biti v tuji deželi, in se boš takrat spomnil mojih besed. To se je tudi zgodilo.

Nekoč se je Svetopolk zopet zavojskoval s pogani, a ni mogel uspešno napredovati, ko se je bližal praznik svetega Petra. Metod mu je sporočil: "Če mi obljubiš, da boš na dan svetega Petra s svojimi vojaki prebil pri meni (pri sveti maši), verujem v Boga, da ti bo skoraj izročil sovražnike." Kar se je tudi zgodilo. Neki zelo bogat (knezov) svetovalec se je oženil s svojo sorodnico. Metod ga je mnogo učil in opominjal, a ju ni mogel ločiti. Rekel je: Prišel bo čas, ko se boste spomnili mojih besed, a bo prepozno. Res ju je zadel božja kazen. In še mnogo podobnega se je zgodilo, kar je v prilikah javno povedal."

Na kratko in priprosto nam pisec slika uspeh Metodovega dela: 1. božji nauk je začel močno rasti, 2. število duhovnikov se je pomnožilo v vseh mestih, 3. pogani so se spreobračali in, to je posebno značilno, 4. radi Metoda je bila blagoslovljena tudi država, pričela je širiti se na vse strani in srečno premagovati sovražnike. Tako so si Moravani sami tolmačili svoje politične uspehe.

Iz vseh poročil izhaja, da je bil Metod doslednejši in strožji v bičanju razvad in pregreh nego nemški duhovniki in škofje, brezpogojen branitelj krščanskega zakonskega življenja, ki je brezobzirno prepovedoval razporoke pa ženitve med sorodniki. Ta njegova strogost in odločnost ni mogla biti prav posebno všeč posvetnemu Svetopolku, ki se je iz istega razloga najbrž rajši združil s popustljivimi nemškimi duhovniki, jih držal na svojem dvoru in jih tudi drugod po državi podpiral bolj nego slovanske učence svetega Metoda.

Tudi izven Moravske sega Metodov vpliv: tako je opominjal h krščanstvu poganskega kneza ob Visli in, po starem izročilu, je krstil tudi češkega vojvoda Bořivoja, moža svete Ludmile. O njej vemo, da je ona svojega vnuka svetega

Venceslava vzgojila in dala poučevati tudi v "slovanskih knjigah". Verjetno je, da je sveti Metod sam ali po svojih učencih širil in utrjeval krščanstvo med Čehi.

SVETOPOLK TOŽI METODA V RIMU

Nemško-latinska stranka je bila na Moravskem precej močna in je s svojim uplivom dosegla, da je Svetopolk leta 879 poslal papežu pismo s pritožbami proti Metodu. To pismo je nesel v Rim duhovnik Janez iz Benetk, ki je užival posebno Svetopolkovo zaupanje. Že leta 874 je on vodil moravsko poslanstvo pri sklepanju miru z Nemci.

Kaj so Metodu sedaj očitali?

Zdi se, da je bil papež Janez VIII. leta 873 proti Nemcem nekoliko popustil, samo da je rešil Metoda, morda tudi ker o zadevi ni bil dodobra poučen, in je menda res bil slovensko bogoslužje prepovedal. To bi namreč izhajalo iz pisma, ki ga bomo bližje spoznali in ki ga je papež napisal kot odgovor na Svetopolkove tožbe in predloge.

Metod se iz razumljivih razlogov na tisto od papeža izsiljeno prepoved ni bil ozira in se je držal še vedno Hadrianih navodil. Njegovi razlogi za to ravnanje so bili gotovo tehtni in kot papežev legat in metropolit je imel vso pravico po cerkvenih običajih, nastopati v podobnih slučajih po svoji lastni uvidevnosti. Ko bomo obravnavali papeževo pismo iz leta 880, bomo videli, da potrjuje pravilnost njegovega ravnanja.

Nemško-latinska stranka je seveda papeževo prepoved z velikansko naslado izrabljala zase, dodala je pa še očitke, da Metod uči krivo vero.

Svetopolku samemu so bili skrajno neprijetni verski boji, ki so rušili notranji mir med Moravani. Njegov svetovalec Janez iz Benetk, ne prav prijazen Metodu, je to Svetopolkovo razpoloženje gotovo še bolj podpiral v svoje namene. Moravskemu knezu radi njegovega političnega položaja in razmerja do Nemcev ni moglo biti vseeno stališče do svete Stolice in ni hotel, da bi očitki proti Metodu mogli škodovati njegovemu lastnemu ugledu v Rimu.

Nemci so bili takrat mojstri v izrabljanju krščanstva in svoje vdanosti do papeža v svoje imperialistične namene, zato se je tudi Svetopolk trudil, da pridobi papeža zase.

Da je s tem izdal Metoda, slovanske interese in pravo voljo svojega naroda, radi tega si nepretankovestni Svetopolk ni delal preglavic.

V juliju leta 879 je papež odgovoril. Iz tega odgovora se vidi, da se je Svetopolk v svojem dopisu zares nagibal na stran Metodovih nasprotnikov. Obenem je o tem papež obvestil tudi Metoda, ga opozoril, da mu je že leta 873 prepovedal slovansko bogoslužje in naj tedaj mašuje ali latinsko ali grško. Strogo mu nalaga, naj se brez odlašanja odpravi v Rim, da se pred papežem očisti očitka krive vere.

Sporočam bridko vest, da je umrl
moj brat

RADOVAN KRMAC

star 33 let v goriški bolnici 12 okt.
1945 na posledicah mučenja v
nemškem taborišču. Pokopan je bil
z odličnim pogrebom doma v Vi-
polžah v Brdih.

Za njim žaluje doma mati, sestre:
Slavica, Smiljanka in Danila, v Ljub-
ljani brat Boris, tukaj pa svakinja
Jožica Cigoj por. Krmac in nečaki
nija Dianica ter podpisani

Ladko Krmac.

Za kraje v Italiji se lahko pošljejo pa-
keti po EXPRESO EUROPA, México 972
(U. T. 37-4592). Se sprejemajo paketi po
5 kg (18 \$) in 10 kg (34 \$). Sprejema
se le rabljena obleka. Zapakira se v
agenciji.

SVIBNO POD KUMOM

Č. g. Pernišek je dobil od doma več
glasov. Ena sestra njegova je usmiljen-
ka v Sarajevem. Je še na svojem mestu.
Njihov kaplan č. g. Ilič je pa bil zaprt
od 20. junija.

Domači v Svibnem so bili 3 leta in 6
mesecev vsi v Nemčiji. Ko so se vrnili
so našli vse razdejano. Tudi starejši brat
se je vrnil. Mlajši brat je umrl, sestra pa
se je vrnila bolna. Perniškova rojstna
hiša je ostala cela, drugo je vse vničeno.

MODIC JOŽEF IN FRANČ v Clevelan-
du pozvedujeta za brata Matevža Modic.

doma pri Rakeku. Imata zanj važne no-
vice. Oglasi naj se na Pasco 431, Capital.

LJUBLJANA. Mati pozveduje za sinom,
ki je v Argentini. HELMUT GALATIA.
Ljubljčan, živi nekje v Buenos Airesu.
Njegova mati prosi usmiljena srca, naj
bi ji pomagali dobiti naslov sina, od
katerega nima že 6 let glasov. Sporočite
na naš naslov kdor kaj ve za imenova
nega.

MARTIN PEČARIČ iz Drašč (Metlika)
išče naslov sorodnika ANTONA ŽUGELJ,
ki je nekje v Córdoba. Pečarič se nahaja
v Meranu na Tirolskem, njegova družina
je v Draščih. Tast (Matkovič iz Čuril)
je bil nekaj časa zaprt. Tudi žena ena-
ko. Anton Žugelj naj sporoči naslov, da
mu pošljemo pismo (Janez Hladnik,
Pasco 431, Bs. Aires).

VIPOLŽE. Grad je bil pozorišče krvavih
dogodkov. Pred njim je bilo ubitih mno-
go ljudi, v njem pa 100 Nemcev. Karlina
Mihova je bila od četnikov ranjena, pa
se je pozdravila. Ano Mihovo por. Golja
so ustrelili.

La Revista "LA VIDA ESPIRITUAL" es un órgano de apostolado y
necesita bienhechores para poder continuar su misión. ¡Necesitamos
su ayuda!

Bajo el Sol Libre

DECIMOSEPTIMO CAPITULO

Una alegría salvaje y mareante se apoderó ese día de los vencedores eslovenos. La disciplina del ejército, tan soñada por Iztok, se había diluido tras el triunfo. Los soldados se quitaron los escudos, arrojaron los yelmos en un montón. Los escudos de hierro eran demasiado pesados para el pecho acostumbrado a la libertad. Los hombres se dispersaron por el campamento, depredando, rompiendo y destruyendo, ataban a las mujeres, se peleaban entre ellos por las hermosas esclavas, se arrancaban uno a otro los barriles de vino de las manos, derrumbaban los cueros de aceite, degollaban a las ovejas y masticaban enérgicamente la carne seca. Por toda la llanura ardían hogueras; junto a ellas, se movía el bullanguero grupo de eslovenos, la grasa se derretía en los asados, las antorchas iluminaban las ofrendas a Perún y Morana.

Cuando algunos jefes penetraron en la carpa de Tuñús, abrieron la boca de asombro y se detuvieron en el umbral. Tanto brillo penetró en sus ojos. Y en medio de ese centelleo, comprado en Bizancio, robado en el sur y el oriente, yacía como un hada, entre blandos terciopelos, la hermosa Alanka.

Su pecho se cubría con un peplo de seda, tal como lo llevaban las más importantes coretsanas de Bizancio. Por su espalda, caía en ondulantes pliegues hasta el suelo, una estola que ardía en piedras preciosas.

En las muñecas y los codos lucían brazaletes dorados, en sus cabellos de carbón asomaba una diadema. En su mirada no había ruegos, su rostro no pedía piedad. El desafío y la provocación rodeaba sus labios.

“¡Atrás!”, gritó y se volvió en el asiento. “Atrás, ¡esclavos . . . maleantes! Vinísteis a la reina del gran huno, hijo de Atilas. No mancilléis con vuestro pie el suelo por donde osan sólo los magnates y los reyes. Llamad al jefe y decidle que venga, para que hable conmigo, si es que le interesa la vida de la eslovena Liubíniza.”

Sonrientes, penetraron algunos en la tienda, y alargaron las manos hacia Alanka con la intención de tratarla como a las demás. Pero cuando oyeron el nombre de Liubíniza, se detuvieron y se miraron.

“No tenemos rey y no viene con nosotros el jefe anciano. ¡Nosotros mismos somos los reyes de los Eslovenos, nosotros somos los jefes! Habla, ¿dónde está Liubíniza? ¡Eres nuestra esclava!”

Así le habló el más anciano y se le acercó.

Alanka no se movió, no reveló en su rostro ni el menor temor. Levantó como una acusación la mano menuda y retó a los jefes:

“¿No tenéis rey? Las ovejas tienen el carnero, el macho cabrío guía a las cabras, y vosotros, eslovenos, vais sin conductor? Alanka es la reina y señora del héroe supremo, del mayor de cuantos cabalgan desde el Dnieper a Bizancio, y ella sabe que habríais, ágiles asaltantes, incendiado el campamento, lo habríais deshecho, si no os hubiera guiado al quien más sabio que vosotros. Que venga él, si le interesa la vida de Liubíniza. Si no, mi halcón Tuñús, se vengará cruelmente.”

Los jefes volvieron a mirarse. La vida de Liubíniza influía en las almas salvajes. Rodearon la tienda, le pusieron una guardia delante y el más joven partió en busca de Iztok.

Cuando Iztok entró a la tienda, se maravilló ante el lujo y las riquezas acumuladas, de las que estaba demasiado lleno el hogar del dirigente huno. Vió tapices brillantes de

oro, tales como no había tenido ni siquiera Epafrodito.

“¡Me llamaste! ¿Qué deseas, esposa del valiente soldado y jefe de los hunos?”

“¿Tú eres el conductor?”

Iztok sabía que los eslovenos escuchaban la conferencia desde afuera. Por eso, contestó con cautela, para no despertar la sospecha de que se arrogaba la autoridad sobre la nación.

“No soy el conductor, hermano entre hermanos, e hijo del anciano Svarun.”

“¿Iztok?”, resumió Alanka y se admiró. “¿Hermano de Liubíniza?”

“Hermano de Liubíniza. ¿Sabes algo de ella? Dí adónde partió Tuñús con ella, para arrancársela.”

“Te diré ese secreto, juro por el linaje de Atilas, un secreto que no conocerás por ningún huno. Pero por ello me premiarás.”

“Olvidas que eres esclava de los eslovenos. No seas temeraria en tu hablar.”

“Mientras vive mi halcón, héroe entre héroes — y él vive, pues no lo encontraste entre los muertos ni lo enfrentaste en la lucha —, hasta entonces Alanka puede hablar con temeridad. ¡Esclavízame, húndeme la espada en el pecho! ¿Acaso lo temo? ¡Temed los eslovenos! Si Tuñús pide ayuda, se levantará el jefe mayor, prepararán los arcos los Varhunos, ensillarán sus caballos los alanos y el mismo Emperador le enviará legiones; y desde el Murcia llegarán vuestros derrotados hermanos antos. ¿Me esclavizarás o me premiarás?”

Iztok pensó. La orgullosa Alanka le agradó. Ya había indagado a los hunos sobre Liubíniza, sobre Tuñús. Rado, impaciente, los azotó con el látigo, pero ninguno reveló el secreto, como si sus bocas fueran mudas. Ninguno ni siquiera se lamentó bajo los golpes. Por eso, Alanka era su única guía hacia Liubíniza.

“Te dije que soy hermano entre hermanos. Si los jefes aceptan, te premiaré por el secreto.”

Iztok salió de la tienda. Junto a él se reunieron los jefes. El hijo de Svarun les explicó el deseo de Alanka. Al principio el grupo murmuró malcontento. Pero la decisión final fué darle a Iztok plena libertad para actuar.

Volvióse a la tienda.

“¡Habla de Liubíniza, explica sobre Tuñús y exige el premio!”

“¡Júrame por los dioses y el umbral de tu padre, que no me engañas. ¡Yo — también juré!”

“¡Lo juro!”

“Por el secreto que te diré de Liubíniza y Tuñús, te exijo mi libertad: me darás dos caballos, uno para cabalgar, y el otro para carga, y me dejarás ir adonde quiera. ¿Lo harás?”

“¡Lo he jurado!”

“Siéntate y escucha. Tu hermana hechizó a mi halcón, se enamoró y la raptó. Ya esa noche llegaron de Bizancio unos mensajeros, anunciándole que debía presentarse ante el Emperador. Fué. Liubíniza lloraba como llora la tórtola en la pradera. Me quemaron las lágrimas de esa mansa oveja y yo le ayudé a huir. Porque de pesar se le derretirían los ojos y se desvanecería como una primula cortada. ¡Ahora lo sabes todo! Si alcanzó su hogar, no lo sé. Pero fué libre de aquí y prefirió la muerte en medio de la estepa antes que la vida con Tuñús. Y así ansío yo ahora la libertad y también la muerte en medio del llano antes que la esclavitud.”

“¿Adónde fué, hacia el sur o hacia el norte? ¡Dime! Tu la guiaste, pues no conocía el camino. ¡Fué a la muerte!”

“¡Partió hacia la libertad! La deseaba y se la di. ¡Ahora dámela tú a mí!”

“¡También tú llegarás a la muerte si vas a la estepa! ¡Ven con nosotros! ¡Te prometo la libertad!”

“Tuñús ofreció a Liubíniza esta tienda y ella no la

quiso. No quiero yo la libertad en tierras eslovenas."

"¡Tuñús se vengará en tí!"

"No. Vino un juglar y gran hechicero entre nuestro linaje. Preparó una bebida hechizada que daré a Tuñús, si nos volvemos a encontrar. Lo mareará y le borrará el recuerdo de la eslovena, ¡oh!, y mi halcón me abrazará a mí, ¡su Alanka!"

Iztok recordó en seguida a Radován. ¡Ladino padrecito! Realmente arriesgó su cabeza y llegó al cubil de Tuñús!

¿Y dónde está ahora ese brujo? ¿Cayó en la lucha?"

"¡No! Porque ayer se despidió de nosotros alabado y admirado por el pueblo."

La sigue buscando, pensó Iztok. "Y Tuñús no volvió de Bizancio?"

Alanka calló por un momento.

"Sí, también eso juré decirte. No volvió. Vé y prepara los caballos."

Muy pronto se prepararon dos hermosos caballos hunos. En uno cargaron comestibles y algunas riquezas, el otro aguardaba ensillado ante la tienda. Alanka salió de la tienda, vestida como un joven huno, con una gorra roja en la cabeza. Las mujeres comenzaron a llorar, los esclavizados guerreros hunos se revolcaron en el suelo y aullaron. Alanka movió la mano hacia ellos y les dijo: ¡No lloréis, hijos! ¡Él vive!"

Luego, subió como un pájaro a la silla, los caballos relincharon, tomó las riendas de los corceles y el hermoso jovencito voló por el desfiladero y desapareció.

Cuando al anochecer creció la alegría de los ebrios eslovenos, Iztok llamó a los jefes en un consejo de guerra. Era necesario decidirse pronto si volvían a casa o terminaban de recorrer la Mesia aunque sea hasta el Hema. Como todos estaban ebrios de triunfo, aprobaron inmediatamente el asaltar las tierras del Emperador y vengar aunque fuera en parte los asaltos de Hilbudi. Iztok y Rado se alegraron de esa acitud. Rado ansiaba la pelea, para acallar el dolor interior tras Liubíniza y anegarse en sangre. Esperaba también encontrarla en algún caserío como doncella, sola, esclavizada por los colonos bizantinos.

Iztok no tenía esa esperanza. El único rayo de esperanza era Radován. El podía andar libremente, llegar como juglar a todas partes. Seguramente también supo de Alanka adónde partió Liubíniza. Y se habría dirigido, sin duda, hacia el sur si no habrían encontrado al juglar cuando fueron contra los hunos. Si todavía estaba viva, si no había caído como víctima de las fieras la encontraría Radován, que conocía todos los caminos, todos los villorios, todo el lugar.

Pero Iztok deseaba emprender la marcha. Estaba seguro de no encontrar en ninguna parte resistencia huno. Estaba orgulloso de haber vencido a los hunos, magníficos guerreros, aunque le hubieran en parte diezmado su caballería. Pero esta falta pudo llenarla con los caballos hunos y con los jovencitos, que de buena gana vistieron las corazas

Alanka levantó la mano . . . .

de los eslovenos caídos.

Tras el consejo de guerra, rogó a los jefes que hicieran descansar al pueblo. Diseminó las guardias en las entradas y en el bosquecillo de olmos. A pesar de la invitación de los jefes, el gentío no quiso tranquilizarse. Al contrario, la ola de gloria arrastró consigo a los prudentes conductores y la noche se hundió sin que se descansara.

Iztok y Rado estaban solos junto a un pequeño fuego. Estaban acostados en el suelo, sin hablar, sin cerrar los ojos cansados. Sobre ellos se extendía la noche estrellada, en la llanura aumentaba el griterío, sus pensamientos buscaban silenciosos y llenos de ansia a Irene y Liubíniza.

A la mañana, cargaron el botín sobre los caballos y pusieron en el medio a las esclavas. Luego juntaron grandes hogueras, colocaron sobre ellas a los cadáveres de los eslovenos y los quemaron. Junto a los fuegos se apostaron los guerreros armados. Para cumplir sus votos arrojaban al fuego lo prometido a los dioses. Cuando se apagaron las hogueras, todo el ejército se alzó de la llanura.

Los heridos condujeron el botín y los presos hunos hacia el Danubio, para llevarlos inmediatamente al castillo. El ejército se dirigió hacia el sur.

Ya al día siguiente se desbordó este torrente sobre una pequeña aldea. Destruyó todo lo que le molestaba, robó en cada casa, tomó el ganado, maniató a los prisioneros y partió luego, tras destruir las casas.

El terror los precedía, el llanto les acompañaba, tras ellos quedaba el humo de las villas y bandadas de cuervos seguían el ejército esloveno, que buscaba sangrienta venganza por los blancos huesos de sus hermanos, caídos bajo la espada de Hilbudi.

Traducción de DARINKA CEHOVIN

OPAZOVALEC

Piše sestra Maksencija (doma od Celja).

Prejela sem pismo od mlajšega brata doma. Menda živi samo še on od vse družine. 1941 avgusta so prišli nacisti in začeli ljudi preganjati in odpeljavati. Tudi mama je bila odpeljana na Poljsko, kjer je umrla. Starejši brat je bil ranjen. Umril je v Mariboru. Mlajša sestra in po obsodbi na smrt slednjič oproščena ustreljena. Najmlajši brat je bil odpeljan a zaprt v koncentracijski tabor kjer je bilo 20.000 Jugoslovanov. Ko so jih 5. maja 45 rešili Amerikanci je bilo samo še 1700 živih. Pa tudi ti se niso hoteli

nato vrniti domov radi slabih poročil iz Jugoslavije. V Salzburgu je sedaj mnogo Jugoslovanov in vedno novi prihajajo, ki beže iz Jugoslavije.

IZ LIVKA PRI KOBARIDU 12/11 45. Piše Marija Hrast sestri Amaliji Matelič por. Hammer.

Zdravi smo, kar nas je ostalo. Dva sina sta padla pri partizanih: Jožko 1943 1/11 v Starem Sedlu, Štefko 26/1 44 v Cerknem. Bil je tam v oficirski šoli in je z njim padlo 50 fantov. Rajko je poročen in živi v Benetkah.

Pri Kamertovih so zgubili vse možke. Že 1940 so umrli eden za drugim Lojz. Pep

in Stanko. Mirko je padel v boju pri Trstu. Ostale so same Kati, Lojza in Pavla. Mi smo srečni, da nam je ostala hiša.

Zetova hiša je zgorela. Zetovko so ustrelili doma, njega odpeljali in ga ni več nazaj. Senike so vse požgali od Iderskega do Ravní, tudi Kamertova dva za Ferninom.

Sestra Viktorija je v Devinu. Njeni otroci s vsi živi. Pri Matičku so vsi zdravi. Brat dr. Tone Matelič je v Jugoslaviji in sestra Rezika tudi. Je v Ljubljani. Sin ji je nabrž padel. Bratu Francu (finančni kontrolor v Radevljici) so vse požgali. Naš Mirko je doma. Bil je 3 leta v partizanih.

IZ KANALA OB SOČI. Po 6 letih se je spet vršila svobodno polnočnica. Nabita je bila cerkev in prav posebno začudenje naroda je vzbudilo, ko je pristopila skoro celotna ameriška posadka k svetemu Obhajilu. Pri polnočnici je bil za diakona ameriški vojni kurat Baznik.

Veseljje praznika pa so pokazili usodni strelji. Isti dan sta namreč dva ameriška vojaka popravljala telefonske žice in ju je podrli krogla jugoslovanskega partizana. To je razburilo ne le ljudi tam temveč tudi vso ameriško javnost in je zelo kvarno uplivalo na rešitev našega Primorja.

KAL, ZAGRADEC PRI ŽUŽENBERKU, piše Janez Hrovat bratu 6 sept. Mi smo sedaj doma živi in zdravi. Za starejša sinova Janeza in Jožeta ne vem nič, Lojze je pri partizanih. Hiša je bila bombardirana, štala porušena. Živine nimamo nič. Letna je slaba . . . Pri Ratenčevih je tudi vse vničeno, samo hiša še stoji. Imajo samo eno kravo. Sinova Ivan in Metod sta ubita. Za Cirila ne vedo nič. Kal je bil ves bombardiran in je pol vasi porušene, tako tudi v Ambrusu, Višnjevku in drugod. Mišmašu je umrla žena. 10 otrok živih. Hišo ima porušeno, drugo zgorelo. Henrik Stancmarjev je doma, za Jakca pa nič ne vedo.

IZ ŽABELJ PRI VIPAVI

Več možkih je bilo v Franciji. Prišli so v roke Amerikancem na Sardiniji, ki so jih odpeljali v Francijo. Tam sta bila Vlado in bratranec Kristjan Troha. Večtinoma so se vrnil. Vlado Troha je bil že pred vojno poročen z Mežnarjevo Vilmo.

Vojna leta so bila groza. Strah pred Nemci, četniki, ustaši, domobranci in partizani je ljudi begal noč in dan. V vasi, katero so Nemci hoteli požgati, sta zgoreli Jozelnova in Trohatova štala. Mnogo žabeljcev je bilo odgnanih v Nemčijo. Vsi so se vrnil, razen Borisa Trohovega, Naceta Štokelj in Rudolfa Čehovin. Vladko Trohov je šel v partizansko vojsko, kjer je dosegel čin kapitana. Pozneje pa se je vrnil domov in se činu odpovedal.

IZ DOL. LENDAVE (Prekmurje). Ta kos slovenske zemlje je med vojno najmanjše trpel. Šele 1945 so odpeljali Ogrji možke, ki so se večinoma iz Nemčije vrnil. Majnika je prišla nova postava. V deželi je bilo nekaj madžaronov, še več pa takih, kateri niso s simpatijo sprejeli novega kurza, ker so imeli s komunizmom že bridke skušnje iz leta 1919. Poročila pravijo da so partizani pozaprlj kakih 4000 oseb obojega spola, kakih 3000 je zginilo neznanokam. Zaprti so bili v zaporu okrajnega sodišča 1200, v gradu 593 v taborišču v Tihovcih pa 2250. To je bilo pred volitvami. Volitev se je vdeležilo v Prekmurju samo 12%.

BRAT ZOPER BRATA

Iz neke vipavske vasi je prišlo tole poročilo: V naši vasi je nad vse žalostno. Koptiči se sovraštvo vrh sovraštva, brat proti bratu, sin proti očetu in obratno. "Vsi smo željno pričakovali svobode, nisimo si pa mislili, da bo prišla v rdeči obleki in to je povzročilo razdor . . . Svoboda! Kako lepa parola je to! Ampak pri nas je odmerjena le nekaterim. Upajmo da se svet s časom uredi in se razmere ublažijo. Če ne, bo treba pa spet po svetu . . . za vami!"

NA AVELLANEDI, Villa Marconi, je nagla smrt pokosila 36 letnega † ALOJZIJA TEMLIN. Rojen je bil v Brezovcih v Prekmurju. Imel je tu gostilno. Za njim žaluje žena. Pokopan je na Avellanedi.

IZ LJUBLJANE, 26/8. 45.

Mi, ki smo še do danes ostali na tej slovenski zemlji, ki je prepojena s solzami in krvjo naših mučencev, se nahajamo v težkih preizkušnjah. Dragi bog da je tudi nam piti iz kelih grenkobe iz vrta Getzemani in nas pelje po svojih stopinjah proti Kalvariji.

Trg Vače pri Litiji je sama razvalina. Samo cerkev še stoji, pa je zelo poškodovana. Pri Mervetu ali po domače Bezist so že vsi pomrli. Na Dolu pri Fejšk je doma brat Lojze z družino. Oče so pa umrli lani 15. dec., stari 86 let. Duhovnika ni bilo nobenega, da bi jih sprevidel. In tudi pokopal jih je kar organist.

Sestra Marija je nekje v pregnanstvu v obupnem položaju z dvema otrokoma. Mož je pa v ječi, če še živi.

V Ljubljani je bilo tekom vojne veliko molitve, zato smo bili pa tudi mnogokrat čudovito obvarovani pred raznimi nesrečami. Veliko zahvalo smo dolžni Mariji Pomočnici, ki je kot begunka med nami v naši stolnici. Kdaj se vrne na Brezje, se ne ve.

IZ LJUBLJANE (22/11 1945) piše rojak, doma od Vel. Lašč na Dolenskem.

Moke smo dobili po šest kil na mesec, po 6 kil krompirja, malo sladkorja in po par kil rajža, tako da je nastala lakota in silna draginja. Tobakarji so plačevali po 15 lir za eno cigareto; moka je bila po 500 do 800 lir kila in drugo vse tako.

Bombardirali so Krvavo peč kar trikrat, da sedaj ni sledu, kje je kdaj stala kakšna hiša. Osredek, Cente, Sekiršče, Zgonče, Rob so tudi bombardirali; hiše Jernejčeva, Zbančikova, Matičkova, Kuharjeva so tudi porušene, druge pa še stoje, a so brez vrat in oken, prav zunaj vasi pa so še cele. Tudi žaga je še cela. Ljudi je pa silno dosti pobitih. Pravijo da jih je samo iz fare Rob kakih 300.

Tudi pomrlo jih je več v tem času. Tu je nekaj vaših znancev, ki so umrli: Možkov Tone v Št. Vidu; Možkov France (Ančkin mož) v Robu, ki je bil dalj časa interniran v Nemčiji; Stirn (Rozin mož); Miklavževa dva fanti; Štefanov Slave, ti trije so bili od Italijanov pobiti. V Ljubljani pa je umrla ga. Hribar in še veliko drugih.

Pogledat bom šel v mestno hranilnico, če se bo kaj dobilo od tistih 3000 dinorjev, da bi Vam jih poslal v Ameriko. Tu je sedaj določeno, da kdor je kaj vložil v banko ali hranilnico v vojnem času, ne dobi nobenega denarja ven. Bogatašem, veleposestnikom in drugim, ki imajo kaj več, kar odzamejo in dajejo tistim, ki imajo malo ali pa nič.

PETROVCI V PREKMURIJU. V Šulincih, doma, je umrl Štefan Šimon 9/8 44. Zapuščca 5 dece. 3 so doma, eden pri vojnikih, eden študira gimnazijsko v M. Soboti. Imre Šimon je prišel iz boje zdrav. Ubit je bil njegov zet iz Moščancev na emškem v izgnanstvu. Zapuščca dve deteti. Poročil se je 1942.

BOREČA. Pri Bedeki je ena hči v Mariboru pri Rdečem križu. Sin je pri vojnikih.

V Prekmurju so velike spremembe. Kak se vse to kaj v red postavi, to sam Bog zna. Stari Lajšo so utdi mrli. Moški so

bili do 1945 doma. Tedaj so jih Madžari mobilizirali in nato so bili odpeljani na Nemško.

ČRNIČE. Pisal iz Ljubljane Rudolf Cigoj (krojač). Požgano je vse Poštarjevo, Krševanova štala, Slančeva gostilna, Tumnikova hiša, kaplanija, Nežečeva štala, Stanko Smodinov je umrl v Dachau. Vencelna ni domov, ni prišel tudi Joško Slovincov, Jožev Slavko in še več. Ravne so požgane, Osek pol. Tata in mama zdravi in Vladko. Albin je bil ranjen v partizanih. Rudolf dela sedaj v Ljubljani, na pomlad pa upa pričeti delati v Gorici, ko upa, da bo že prosta Lahov. Vinko Bovecn (Klepcev) je zgubil eno oko. Kosničevi (Malovše) so zdravi. Lojzika se je poročila na gostilno Štrukelj v Ajševici. Milan Korón je bil tudi ubit.

ŠTANJEL. Piše Marija Kos sestri Gabrijeli por. Blažica. Vsi smo živi in zdravi. Franc je že 5 let pri vojnikih. Čakamo da se vrne iz Francije. V begunstvu smo bili 9 mesecev pri Čipnih (v Branici). Ko smo se vrnil, smo dobili vse izropano. Štala požgana, hiša razbita. Albin (mož sestre Polde) je pri železnici v Italiji. Mladenčev iz Štanjela je ubitih 25, iz Kobdile pa 5, tudi Elko Toščev in Jože Grotov. Grada ni več. V Dol. Štanjelu ni ene hiše več. V Kobdili veliko zgorelo. Toščevi so ob vse. Saržentovi so tudi brez strehe.

SENT PETER, GORICA. Oskar Nemeč (Blažica) je bil ubit od fašistov v Italiji. Se ne ve kje je zakopan. Stric Rikard je umrl. Njegov sin Ladko je vojak v Jugoslaviji. Bruno se je vrnil iz Italije oženjen. Pepi (sin od Tončke) se je vrnil iz Nemčije.

BOJANJA VAS PRI METLIKI 30/11 45. 7/8 42 so Lasi požgali vas, 47 hiš. Ostalo je 7 hiš. Na Radovici je zgorel farovž in šola. V Boldražu je vničen samo Barin pod. Slamna vas ni pogorela nič. Na Hrastu ni sokro nič ostalo. Tonček Slobodnik je padel v bojih pri Žuženberku. Truplo so prepeljali v Radovico kjer je bil pokopan z vsemi častmi on in Kapušin iz Radovice 25/2 45. Bili so trije duhovniki radoviški in 2 iz Metlike.

Iz Bojanje vasi je padlo 11 fantov. Dovičika v Boldražu je umrla.

STARI TRG OB KOLPI. Marija Guštin je dobila več glasov. Brat Vinko piše: Mesec dni pred vojno sem dobil mesto sodnika v Mariboru. Po izbruhu vojske sem se čudovito rešil . . . Žena je bila učiteljica v Delnicah. Imela sva 104 otroke v šoli. Potem sem šel v partizane . . . edaj imam dobro službo v Ljubljani. Sestra Ivanka je omožena na Močilah.

Od Brezovice do Kočevja je vse požgano. Ljudje so vsi zbežali ali bili odseljeni. Tam nihče ne dela polja in ne kosi.

V naši fari je bilo ubitih 183 civilistov. Imamo še vse 4 zvonove. Imamo 2 duhovnika. Cerkev je cela. Lipe so nam pa posekali. Brat Pavel je bil na otoku Rahu, pa je prišel srečno domov. Za našo sestro redovnico Germano pa nič ne vemo, koto da je živa.

ROB PRI VEL. LAŠČAH. Prvo gorje je bilo ob umiku jugoslov. vojske, ko so bili nekateri po nesreči zadeti. Potem so se pojavili partizani v Mačkovecu, Mačkercu in Krimu in začelo je nato goreti in padati vse križem. Od Iga do Blok so bližnji gozdovi vse požgani. Golo, Kriči, Visoko, Rogatec, Zapotok, Kurešček,

Osredok... Bukovec in v Rutah, 7 vasi je požganih. Požgano je pri Jernejcu, Kuharjeva in Grajščinska hiša in nekaj tudi Engelnova. Na hribu pa župnišče, šola in prosvetni dom. Druge vasi niso prizadete.

DOBERNIC-ŽELEZNO. Piše Fran Glavan. Brat Janez, ki je bil v Mirni peči je umrl 6. avg. 38. Sestro Micko so ustrelili, ker je bila hči Sabina pri partizanih. Jakob pa je bil v Kočevskem Rogu v partizanski tiskarni. Oče je star 87 let in je še živ. Pri nas v Ravnih so nam Italijani vzeli 3 konje in 2 kravi. Tudi mene so vzeli. France je ušel. Sedaj je v ovom mestu. Jaz sem prišel srečno domov. Lojze je star 28 let in je sedaj v Kikindi, zdravnik za konje... 19. sept. 1944 so mi emci zažgali kozolec.

DOB PRI DOMŽALAH. Prejela Sestra Helena Svetlin (Dimčeva Mici). Oče so umrli 1942. Mati so zdravi. Brat Lojze je padel v bojih s partizani pri Žuženberku. Miha je oženjen. Jože z družino živi v Tončkovčevem mlinu. France in družina zdrava. Starejši sin mu je prišel sedaj domov. Vinko ima že dva sina. Žena mu je iz Škocjana. Anica (sestra) je poročena v Rahučah. Fantov je zelo veliko padlo. Iz Vira od vsake hiše kateri. Pri Goltarju (Krč) kar dva: Jože in Miha, oba poročena. Veliko starih je pomrlo, tako oba Tomaževa (Oberwalder), ki sta prišla iz izgnanstva in nato oba žalosti umrli, ko sta našla vse razdejano.

VRTOJBA. Manika 45 oseb, ki jih je vzela vojska. V RENCĀH je bilo ubitih 153 moških, med katerimi Lucijan Bradlkovič, Jože Mozetič, (Rabinci) 2 Mozetičeva (Žigonova). Ženske, ki so se vrnile iz izgnanstva, so ubile Franca Arčona, obdolženega, da jih je ovadil.

GORICA. Za Vahti so pripetljali iz gor 150 ostankov pobitih, ki so jih tiste dneve razpeli nato po vaseh, od koder so bili. V Bukovci je bil pokop treh na dan sv. Martina.

RABNO POLJE. 30. okt. Piše Ana Ožbalt svaku Anton Troha... Mi smo ob vsi. Kar ni zaorelo so nam Lahi odnesli. 28. bulija je bil sodni dan. Zbrali so Italijani 98 moških. 49 so jih ustrelili. 49 odpeljali na Rab, ki so skoro vsi umrli tam. Med njimi Janez. Tone. Lojze in moj mož in Francetov Janže. Zgorelo je v vasi 34 hiš.

BEGUNJE PRI CERKNICI. Selšček 11/11 1945. V juniju 1942 je pričela kroza. Tisoče moških so odpeljali v izgon. V Otavah so odpeljali 18 fantov in 2 učitelja in jih postrelili. V Ložu so postrelili 28 moških. mnoge odpeljali. V Danah so odpeljali Lahi 2 fanta v neko gmozino in imo ukazali teči in s streljali za njima. Eden jim je ušel. V Osredku so zbrali in postrelili vse moške do 50 let, čeprav nihče ni mel orožja. Kožliček je ves požgan in pol Begunja od Lahov. Cerknico so požgali Nemci.

V Selščku so Lahi požgali Primoškovo in Štefkovo hišo in ustrelili Cenceljna.

Kaj pove Menišija v zadnjih štirih letih okupacije: Begunje krog 84 mrtvih. med njimi je tudi kakšen pogrešan; Bezuljak 40 mrtvih ali pogrešanih; Dobec 20 isto; Kožliček 30 isto; Selšček 26 isto; Topol 16 isto; Brezje pet mrtvih ali pogrešanih. Torej skupaj 221 mladih fantov in mož v najboljših letih je vzela vojska, med njimi kakih 20 deklet. Te številke povedo mnogo!

AMERIŠKI SARGENT NA PIVKI

Frank Boštjančič, katerega je vojska prinesla v Slovenijo, je dobil od oblasti dovoljenje za obisk očetovega rojstnega kraja in sardonikov v Dolnjem Zemunu in drugih vaseh okoli Trnovega. Vsi ti isti kraji so v jugoslovanski zoni. Najprej se je oglasil pri Čepičevih, ki je njegova teta. Seveda je bilo silnega začudenja ob tako nepričakanem obisku. Stric Jože in sin. Vidi se, da je bilo zelo mnogo izropanega po hišah. Takoj so prišli nekateri drugi sorodniki kot Karolina, sestra od Čepičeve, ki je učiteljica. Večerjali so polento in mleko. Isti večer je bil ples, na katerega je bil s sestričnami Danico in Vido... Čepičevi imajo zelo lepega konja, tri krave, tri teleta in enega prasca. Obiskal je tudi teto Štenberger, ki ima dva sina in dve hčeri, strica pa ni bilo doma. Sestrična Roza Čepičeva je uradnica v Ljubljani, trije fantje so pri partizanih, za enega pa ne vedo. Obiskal je Ferjancčkove, bil pri mami tete Škrli, Nadi Koren. Anici Baša in pri treh bratih tete Sibitzer. Dva stanujeta v Zemunu, eden v Bistrici. V Koseze je šel s kolesom obiskati Sibitzerjeve in druge sorodnike v Bistrici.

23. sept. je bil pri maši v Bistrici in je obiskal Trnovo. V Bistrici je bil zvečer kino. Obiskal je tudi Harije, kjer je bil njegov oče rojen. Moštjančiči žive sedaj pri Kosovih. Stric je že umrl, živa pa je še teta in 22 letna hči Tonca. V Zarečici pri Birtovih je poročena tudi ena sestrična.

V Prem se je peljal s Faturjem, ki vodi mleko. Tam je teta Pavla, por. Fatur, ki ima 2 hčeri in enega sina.

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje
Luis Daneu

FRANC KLAJNŠEK KONSTRUKTOR

Izdeluje načrte in proračune — vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

HABANA 4321
Bs. Aires. — U. T. 50 - 0277.
Villa Devoto

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI!

Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v

HOTELU

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro postreženi.
CHARCAS 769 - BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIČ

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1856

Iz teh podatkov se vidi, da tisti kraji niso bili tako strašno prizadeti kot drugod.

TOLMIN. IZ PRAPETNEGA. Na Nemško je bil odpeljan potem ko je bil pregnanjan že po Italiji Franc Klobučar, star 52 let. Od tam se ni več povrnil. Tukaj ima dve svakinji: Jožefo por. Leban, ki živi v Tucumanu in Marijo por. Pinto, ki živi v Buenosu.

STRAŽA NA DOLENJSKEM. Prejela Marija Hrastar od sestre Antonije, ki je živa in tudi hčer in sin, ki je bil doma za par dni iz vojske. Prosi obleke, ker je vse vojna vzela. Straža je bila dvakrat bombardirana in so skoro vse hiše napol podrti in brez strehe.

IZ ŠTAJERSKE. Markovci pri Ptuju 25/11. (Piše Anton Meglič hčeri, sestri Venceslavi na Paternalu). Mi smo ostali vsi živi in zdravi. Brata sta bila v jetništvu. Franc na Angleškem, Lojze v Franciji. Franc še sedaj služi v naši vojski, Lojze je doma. Čeha Janeza (stric) ni več. Soga Nemci ustrelili. Gregčeva teta je umrli... Vsi hvalimo Boga, da nas je obvarval. Drugo se bo pa že počasi izboljšalo... In pridi kmalu domov...

KITAJSKI MISIJONAR UMRL

V HANKOVU je umrl znani slovenski misijonar PETER BAPTIST TURK, star 72 let, ljubljanski frančiškan. Še kot dijak je samo na to mislil, da hoče postati misijonar, in res je odšel na Kitajsko, ko je dobil prvo priliko; takrat menda ni niti popolnoma skonciral bogoslovja, pač pa je bil že mašnik. Od leta 1900 naprej do smrti je živel in deloval med Kitajci. Pred nekaj leti so ga ujeli teroristi in so ga imeli zaprtega več mesecev, preden so ga izpustili, oia je bil iz TOPLIC PRI NOVEM MESTU. Bil je vzoren misijonar.

IZ OSEKA. Odlomek iz pisma. Anton Ratič (Kimlov) je prišel iz Nemčije. Kožuhoval (Maierjevi) sta dva doma, od enega se nič ne ve. Od Toplikarja hčer in sin sta bila odpeljana in ju še ni od nikoder. Pri Markovih so Nemci požgali hlev, hiša je ostala.

V BRJAH PRI KOMNU je umrli 80 letna Alojzija Uršič (Pri Lojznih). Tukaj zapuščala hčer Mihelo por. Cigoj, Viktorijo por. Rebula in sina Augusta Uršič. V Mariboru pa je Marija por. Cigoj.

DUTOVLE. Iz Logatca je prišlo pismo od Lojzeta Renčelj, da je njegova družina tam živa in zdrava. V Dutovljah pa je umrl brat Jože.

IZ LIPE NA KRASU. Pri Kavčičevih sta umrli oče in mati. Oče 28. aprila 1945, mati pa že pred božičem. Sin Mirko je zbežal že preje v Jugoslavijo. V teh zadnjih letih pa se je oženil. Poroka je bila na Sveti Gori. Kupil je nato trgovino v Udinah, kjer sedaj živi. Rudolf je bil 2 leti v Nemčiji. Ko se je moča vrnil, ni več našel starišev. Polde je še v Jugoslaviji v vojski. Domov je prišel za 8 dni na dopust.

TOLMIN. Piše Pavla Kranjčičeva sestri Idi vdovi Kumar. Smo živi in zdravi razen hčere Sonje, ki je umrli 10 jan. 45. Pavlo je prišel domov v maju. V partizanih je bil 2 meseca. Moj mož Franc je prišel sedaj iz Francije. Tolmin in okolica ni trpela. Tu imamo denar, ki ne velja v Ljubljani in tudi ne v Volčah, kjer so Amerikani. Mama je še živa.

Jelči (učiteljica v Ljubljani) pride večkrat na obisk. Tukaj manjka veliko ljudi. Dorica Lebeničeva je v Gorici v bolnici. Njen brat Viktor je padel. Albin Bricov je umrl, teta Tina je še živa. Sin Rajko je odšel v Čedad. Umaknil se je pred partizani. Trafionka (Kuk) je umrla in tudi Oskar Moderjan in Štajerc.

PLANINA PRI RAKEKU. Piše Justina Cjuha stricu Antonu Stanovnik 12. nov. "Vaša rojstna hiša je do tal podruta. Vas so požgali Italijani. Jože noče zidati več v Ligojni, ker ima službo na Vrhniki. Veliko ljudi je pobegnilo, ki so bili domobranci.

JURJEVICA PRI RIBNICI. Lojzetu Osvald piše brat.

"Jaz sem bil v intenciji 18 mesecev v Italiji. V Jurjevici je bilo pokončanih okoli 28 hiš in približno 35 škednjev. To so požgali Italijani. Pri meni je vse do tal pogorelo. Zdaj popisujejo vojno škodo. Mučimo se že od 18. junija 1942. pa nismo še nič popravili.

Mežnarjeva družina je v Brezjah, sestra Neža si je za silo doma popravila, mož je pa pri vojakih.

Letino smo imeli prav dobro tako, da ne bo lakote.

BEGUNJE. Piše Marija Turk iz Ivanjevega sela.

"Mi smo dobili pismo iz Ivanjega sela. Strašno je bilo tam. Franca piše, da so ji ubili sina Darkota, ki je bil v Kamniku. Ubili so ga Nemci kot talca.

Pravi tudi, da Blažovega Pepeta ni več. (Brat Malči Osvaldove). Sin njegov je prišel domov ves razbit. Njegova hiša (Blaževa) je samo pogorišče — vse je šlo. V Cerknici je Dragarjevo vse požgano. V Bezuljaku so pripeljali Kešlana in sina mrtva domov. Tonkovega je enega v Logatcu vlak povozil, eden je pa zbežal. Kotovega gospodarja ni več; zapustil je 5 otrok.

Našim so Italijani vzeli hišo še leta 1941 in so morali eno leto živeti pri Mesarjevih. Gregorjevega Fronca so na Meniški Italijani prijeli in umorili. Njegovega sina so pa v Nemčijo odpeljali, kjer je umrl. Odpeljali so jih tudi drugih 20 iz Ivajega sela. Našega Jožeta sin je bil 19 mesecev v Dachau. Domov se je vrnil sama kost in koža.

Od našega Toneta sin (Matičič) je bil tudi zaprt v Italiji, pa je tudi prišel domov.

DRAGATUŠ. Anton Trpin, rojen v Gorici 1893 kot sin izvoščeka se je izsolal za učitelja in je to delo vršil v Jelšanah, od koder je moral pobegniti pred fašisti. Dobil je nato mesto v Dragatušu (Bela Krajina), pozneje v Vodichah, Bevkah pri Vrhniki in slednjč v Ljubljani. Kot dobrega narodnjaka so Italijani spet preganjali, pozneje še Nemci, ki so ga vničili v Rabsteinu, kjer je bilo smrtno taborišče mnogih Slovencev.

TOPLICE PRI NOVEM MESTU (Dol. Sušice 12). Piše sestra naj sporočil Nežinin hčeram, da je mati že 2 leti v grobu. Vsi z upanjem pričakujejo obleke iz Amerike, ker so raztrgani kot cigani. Nesla je čevlje v popravilo, pa je zavrnil čevljar, naj jih kar "k trti zakoplje" . . . "Nekateri ljudje še kaj kje dobijo, jaz pa nikjer nič in še bolna sem in sebe me."

Dol. Sušice 19. Velikokrat smo bežali pred bombami in kanoni. Granata nam je razbila vso hišo, k smo bili v kleti in smo se rešili. Zadnja ofenziva pa nam je pokradla vso obleko.

URŠNA SELA. Piše Jera Zamida. "Moj brat Franc je imel 7 sinov v vojski. Dva sta padla. Sestro Jankončko je zadela kap pred 4 leti. Kulovčevih fantov ni več ne Janeza ne Jožeta. Jože je pustil 5 otrok. Pri Tvojem bratu Alojziju Klobčar je bilo strašno gorja. Bil je ranjen. **JUGOSLOVANSKE VOLITVE.** Poročila javljajo, da je bil na Štajerskem neza-

dovoljiv odziv na volitve. Povprečno je glasovalo le 30% ljudi. V Prekmurju in v Slovenskih goricah pa komaj 25%.

VSE JE DRAGO. V LJUBLJANI stane hrana mesečno 600 Din za osebo, kar se dobi na živilske izkaznice. Uradna plača pa znaša za srednji sloj 1500 Din mesečno. Denarni zavodi so vsi podržavljeni. Konzumne in nabavne zadruge so vse združene v eno, katero vodi kot predsednik že preje aktivni komunist Maks Karvelike BLOKE NA NOTRANJSKEM. Ob priliki svatbe pri Ivanu Lužar, ki je komunistični major, je prišlo do neljubega incidenta, katerega žrtev je postal 13 letni sinček Lužarjev.

V občino je prišlo 5 voz obleke, ki jo je poslala Jugoslaviji UNRRRA. To pa ni zadostovalo niti za zaupnike sedanje oblasti, tako da je mnogo oseb ostalo brez potrebne pomoči, kar je seveda izzvalo neljube incidente.

IZ RADOVICE PRI METLIKI poroča Ivanka Cesar roj. Volk. Piše da za župnika Jermana nič ne vedo. Najbrže je mrtev. Njegov brat Martin (njen svak) je bil zaprt v Nemčiji. Pravijo da je umrl. Njen mož je z doma že od 1942. Najbrže ni več živ. Ima 4 male otroke, lačne in gole, ker obleke ni, letina pa je bila slaba radi velike suše.

DOBRAVICE, GRADAC v Beli kračini. Piše Anton Žugelj št. 17. Bil je interniran v Italiji in Nemčiji. Bili so skupaj 3 bratje. Bratoma ni nič pogorelo doma, Anton pa ima požgan dom. Imel je vse novo stanje, ki je zgorelo 1943. Družino je pa našel živo in zdravo, ko se je julija vrnil. Očeta je zadel mrtvoud. Tudi mati je med vojno umrla. Vas so požgali Italijani.

SADINJA VAS. Dvor pri Žuženberku. 2. nov. Piše Johana Vidmar. Skoro cela vas je pogorela od bombardiranja. Nam je zgorelo vse, prav vse in tudi živina, živež in obleka. Poldeta ni, Toneta ni. Iz vasi je šlo 24 fantov, katerih še ni nazaj. Bili so domobranci. Malo še jih je vrnilo. Oče in mati so še živi. Oni fantje so se umaknili na Koroško, nato so jih Angleži nazaj poslali in so tisti fantje zginili brez sledu. Brata Franceta tudi ni od nikoder. Brata Martin in Johan sta pomagala v stiski. Johan ima trgovino v Nov. mestu

IZ VISEJCA PRI ŽUŽENBERKU. Ljudje smo se skrivali in stiskali glave, kamor je kdo mogel. Živina je tulila, otroci klicali in jokali za ata, mamo . . .

Zgorelo je tudi vse naše poslopje, tako da je res hudo. Nekaj časa sem bila pri Antonu. Hiše, katere so ostale še cele, so bile vedno natrpene ljudi. To hudo je bilo pri nas 17. in 19. marca 1943. Vedno pa so bile tudi hude borbe med nami, da nismo bili niti eno uro brez skrbi. Iz naše vasi so padli: Gričar, Podlipec, Tončkov Matija, Japljev ta miadi in njegov sin in Jernejčev fant, star 23 let.

Franciška Gregorič.

BESEDA OD SVOJCEV IZ DOMOVINE TISOVEC 9, POŠTA STRUGE na Dolenskem, piše Franciška Grm:

"Očeta ni več. Umrl je 15. aprila 1942. Midva sva tudi ob najstarejšega sina Lojzeta. Padel je v borbi 4. dec. 1943 v Velikih Laščah. Tvojega edinega brata pa tudi pogrešamo že od nemškega razpada.

Letina je bila pri nas to leto bolj slaba. Poleti suša, imeli smo točo, ki je precej potolkla, za točo pa še hudi vihar. Krompirček je bolj droban in objeden. fižola ni skoro nič, oves smo kar pokosili. Pšenica je bila drobna, ječmena pa komaj za seme.

Prišli smo ob vse, samo cunje imamo na sebi. Zima se bliža, pa smo skoro bos in nag, samo streho še imamo.

Iz Tisovca so padli 4 fantje. Naš Lojze je bil star 18 let, Urbanov Jože 18, Cva-

NA VELIKI PETEK bo na Avellanedi ob 16 uri križev pot in molitev trpljenja Gospodovega. Prilika za spoved.

NA VELIKO SOBOTO na Paternalu (Avalos) od 14-15 ure spovedovanje. Ob 15 uri blagoslov jedi.

NA VELIKONOČ. Maša na Avellanedi ob 9.30 uri (Man. Estevez 630).

Na Paternalu: Maša ob 10.30. (Av. del Campo 1653).

Slovesne molitve na Paternalu (Avalos) ob 16.30.

rov Jože 24, Anškov Anton 21. Naj v miru počivajo vsi skupaj.

DRÁŠČA VAS 27, pošta Zagradec na Dolenskem, prejela Ivanka Hrovat od sestre: Izgubila sem moža. Ubili so ga italijanski fašisti še 16. avgusta 1942. Mene in moje tri hčere so pa odpeljali na Rab. Tam smo bile 9 mesecev. Zdaj, ko je konec, smo pa zopet doma. Gotovo vas skrbi, kako se ima setra Rozi in brat France. Tam so še živi in zdravi in jim ničesar ne manjka.

Brata Lojzeta so takrat ubili kot mojega moža. Vencelna in Hendrika tudi nivoč . . .

SANT JANŽ v Savinski dolini, 28. okt.

Marija Prislund predsednica ameriške slov. ženske zveze je dobila zahvalo od dveh mladenk za poslano obleko. V enem žepu sta našli listek z naslovom te gospe in sta ji pisali v imenu vseh pismo polno zahvale.

KRSNICE PRI LITIJI 4. sept. Več družin so Nemci s hišo vred zažgali: tako so napravili s Kermelovimi v Kresniškem vrhu. Požgali so tudi Gornji Pekl in Spodnji hrib. Mnogo ljudi so tudi odselili. V Lazah je imel Ivan Kovič hotel. Padla je nanj bomba in ubila več ljudi 14. marca 1945.

IZ GOJAČ pri Čerñičah je prejel pismo g. Viktor Ličen od svoje mame in sestre Dragice, pisano 20/11/45. — Podamo izvleček:

Z velikim veseljem smo prejeli tvoje pismo po 5 letih. Hvala! Uprašam kako smo prestali vojno. Da, Viktor, nepopisno grozno je bilo. Na kratko: 1943 po polomu Italije so prišli Nemci. So divjali, požigali, ropali, streljali možke, tako so delali da nevem kako smo prestali vse to. Še bolj hudo je bilo marca in aprila leta 1945 ko so "četniki" prišli, ki so klali in neusmiljeno ravnali z ljudstvom, xlasti če so izvedeli za kakšnega ki smo delali v domačem odboru. Tudi teh smo se rešili. 30. aprila so morali pobegniti ko je Jugoslavija prišla v Trst in dol po glavni cesti skozi Selo in Čerñiče. 1. maja 1945 so se odprla vrata Svobode, tako pričakovane in zaželjene.

Opišem ti malo tudi kako smo vozili iz Gojač. Malovš, Sela in iz sodrednih vasi, ponoči živež in vse potrebno za naše partizane. Kolikokrat so morali pustiti vozove v živino in se skriti po mejah pred sovražniki. Oskar je bil malo časa pri partizanih: je zbolel in so ga domov poslali. Potem pa je doma opravljal službo na terenu kot odbornik, seveda v velikem strahu in nevarnosti pred sovražniki. Kolikokrat sem ga morala skriti v sod pred Nemci. Iz Gojač jih je bilo mnogo v Nemčiji. Hude so prestali. Eni so se že povrnili, ostale pa pričakujemo.

Še eno lepo novico: Na sv. Pavlu so na staro fundacijo sezidali cerkvico ki je posvečena imenu vseh padlih za osvoboditev iz cele Vipavske doline.

Viktor, sedaj smo veseli in zadovoljni, ali še bolj bomo, ko pridemo vsi skupaj. Sprejmite srčne pozdrave in poljube od Mame, Dragice in ostalih.

"SLOVENSKA KRAJINA"

Prosimo člane, da poravnavaajo sproti članarino.

BRATOVŠČINA Ž. R. VENCA

Za primanjkljaj od sveč in harmonija in za ogrinjalo harmonija so zbrali in darovali: Marija Horvat 5.—, Pevci 5.—, L. Fujs 2.—, Ana Šeruga 4.—. Primanjkljaja je še 4.— \$. Ob enem prosimo da se nabere še za sveče za Velikonoč.

Iantje, ki ne znajo drugega kakor na vasi pesem zapeti, dekleta dražiti in da jih je treba zato vsako nedeljo s prižnice pošteno grajati. Mnogim so s svojo neustrašeno smrtjo dali novih moči in smo videli, da smo se s svojo sodbo o njih varali.

Hudo pa je duhovno trpljenje; to pa človeka lažje stre. Nekemu človeku sem nekoč rešil življenje. Bil je obsojen na smrt. Lahko si mislite, kako mi je bil hvaležen. Toda že po šestih mesecih je prav isti človek, ko je po revoluciji prišel do moči, napisal proti meni lažljivo obtožbo in še druge prisilil, da so jo podpisali, čeprav nekateri niti za vsebino obtožnice niso vedeli, tako da bi bil izgubil življenje, če bi me sam Bog ne bil rešil. Dotlej nisem niti pomislil nikoli na možnost, da bi mogli obstojati taki ljudje. In vendar so! To me je potrl, skoro strlo, čeprav ni prav.

Kadar mi mehkužni egipčani tožijo svoje težave, ki izvirajo večinoma iz prenasitosti, jih smeje se poslušam. In potem jim povem kako strašno dogodivščino iz svojega življenja. Neka gospa, ki je omenila, da je najnesrečnejša žena na svetu, osupne z razširjenimi očmi: "Gospod, ali je mogoče, da se še smejete?"

"Da, jaz se vedno smejem, posebno kadar govorim s tako nesrečnimi ljudmi kot ste vi, ki imate dovolj obleke, da se preoblečete, dovolj kruha, da si ga odrežete, kolikor hočete in še sobo, kjer ste svoj gospodar. Da, jaz se smejem, ko gledam, kako si ljudje kalijo vodo, ki bi jo radi pili; kako si sami delajo težave, če so brez njih! To mora biti tako in to ni nič tragično: Življenje je borba. In v

njej si morate ustvarjati veliko, ljubečo dušo, če hočete izvršiti svojo življensko nalogo; če ne, je bilo vaše življenje, gospa, zastoj in odgovor bo težak. To pa, če je vaš gospod mož svojo gospo razžalil, morda celo nabunkal, je nevščučna zgodba, ki ji je pa treba dati dober konec . . ." In gospa je rekla, da še ni nikoli mislila nato, kaj je to: "življenska naloga in velika duša"; da bo kupila filetoje sv. Frančiška Saleškega in jo brala, če je res tam o tem imenitno povedano in da ne bo več mislila na razporoko.

"Gospod, kje stanujete?"

"Mi je žal, da vam tega ne morem povedati, ker nimam ne hiše ne številke na njej. Zdaj sem bolan v postelji", sem rekel. "In kovček, ki ne želim, da je pretežak, je moje imetje. Ko ozdravim, bom pripovedoval naprej o življenski nalogi človeka in njegovi sreči . . ."

Gospod urednik, naj bo dovolj o teh modrostih! Za onih 10 šterlingov se Vam iz srca zahvaljujem. Saj sem tako v potrebi! Naj Vam Bog povrne!

— V Egiptu je v puščavi v taborišču okoli 100 Slovencev, ki so med Dalmatinci. Vseh Jugoslovanov je tu še 9.000. Najnujnejše jim daje U.N.R.R.A. Hrvatje so svojemce nekaj iz Amerike poslali. Za Slovence se pa menda ne ve. Če bi jim kaka organizacija hotela kaj poslati, bi bili zelo hvaležni. Poslati bi bilo najbolje na naslov p. Ambrožiča; kajti če se pošlje v taborišče naravnost, potem se rada kaka reč izgubi, med nami povedano, in tudi svobodni niso v kampu.

Končam. Vem, da je pismo pisano v

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO
Sucursal 13

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

neredu, ker me nekoliko kuha vročica. Toda pozneje Vam bom napisal kaj bolj zanimivega iz mojega dnevnika. Če je kdo tam, ki ljubi študente, naj pošlje kaj mojemu mlajšemu bratu, za katerega sem ravno včeraj zvedel, da živi trdo življenje begunstva. Njegov naslov: Luskar France, študente di medicina, Universidad, Padova. — Tudi sebi v prilog bi kaj rekel, toda o sebi je vedno težko govoriti. Raje se bom za vsak dar iskreno zahvalil in vsak dan pri maši gorak memento opravil za dobre ljudi in za vse trpeče Slovence v teh težkih dneh.

Vas prisrčno pozdravlja vdani

Jože Luskar.

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsa kovrstna kovinska dela.
AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

"CASA JUSTO"

MARMOLERIA
Construcción de Monumentos
en los Cementerios
PLACAS DE BRONCE
JUSTIN MARUSIC
Garmendia 4947 U. T. 59-4318
La Paternal

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE
Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHISTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 0589 — TIGRE — FCCA.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. B. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BEIGRANO 2280

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires